

1. Demografické charakteristiky

Vývoj počtu obyvatel podle pohlaví, změny věkové struktury, index stáří

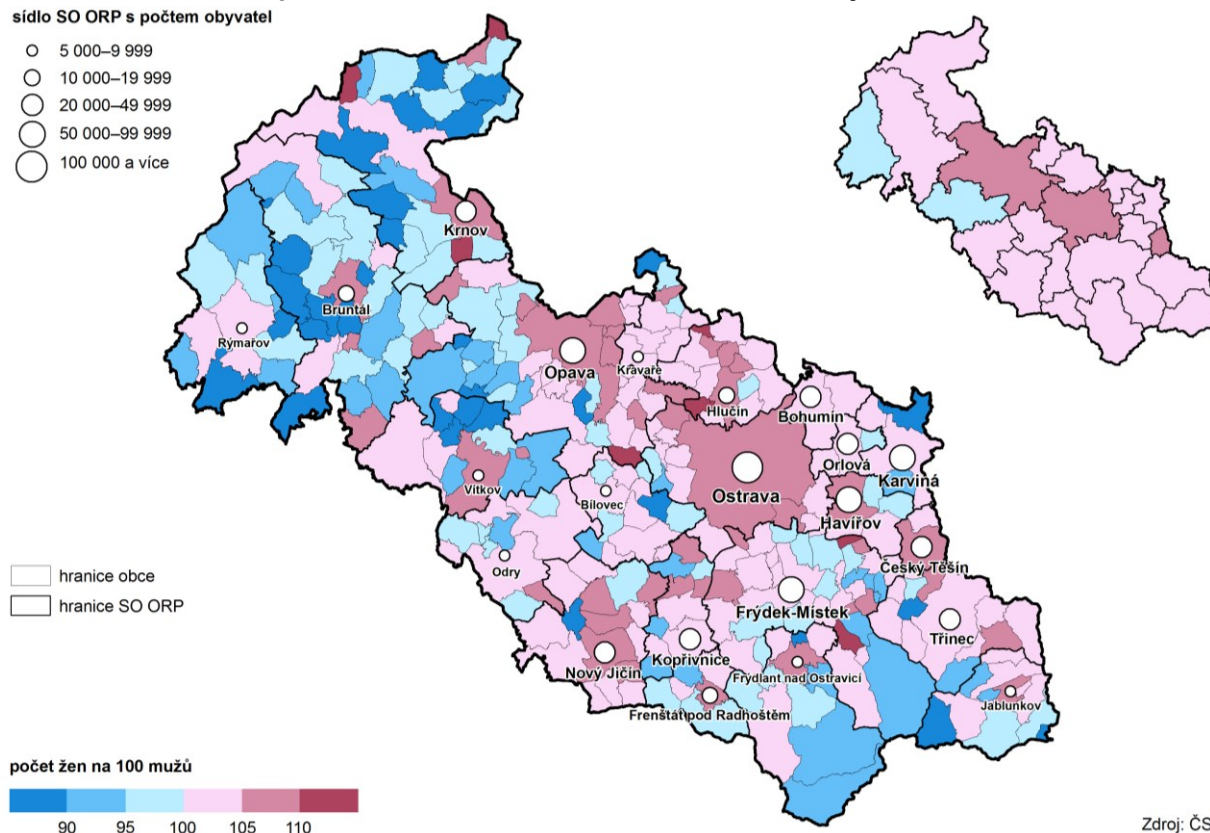
K 31. 12. 2018 dosáhl počet obyvatel Moravskoslezského kraje 1 203,3 tis. obyvatel, což bylo nejméně od roku 2011. Meziročně se počet obyvatel snížil o 2 587 osob, ve srovnání se stavem populace z roku 2011 o 27 314 osob. V průběhu sledovaného období se nejvýrazněji meziročně snížil počet obyvatel v roce 2013 (o 4 770 osob), k nárůstu nedošlo ani jednou.

V obyvatelstvu Moravskoslezského kraje mírně převažovaly ženy. Na konci roku 2018 představovala ženská část populace 50,9 % (612,8 tis. obyvatel) a mužská část 49,1 % (590,5 tis. obyvatel). V celé ČR tvořily ženy podíl 50,8 %. Nejvyšší zastoupení žen na obyvatelstvu mezi kraji bylo v Praze (51,2 %). Téměř vyrovnaný poměr mezi pohlavími byl zjištěn v kraji Vysočina (50,3 %). Na území Moravskoslezského kraje byla ženská část populace nejvíce zastoupena v okrese Ostrava-město (51,0 %) a nejméně v okrese Bruntál (50,5 %).

Počet žen na 100 mužů podle obcí a SO ORP Moravskoslezského kraje k 31. 12. 2018

sídlo SO ORP s počtem obyvatel

- 5 000–9 999
- 10 000–19 999
- 20 000–49 999
- 50 000–99 999
- 100 000 a více

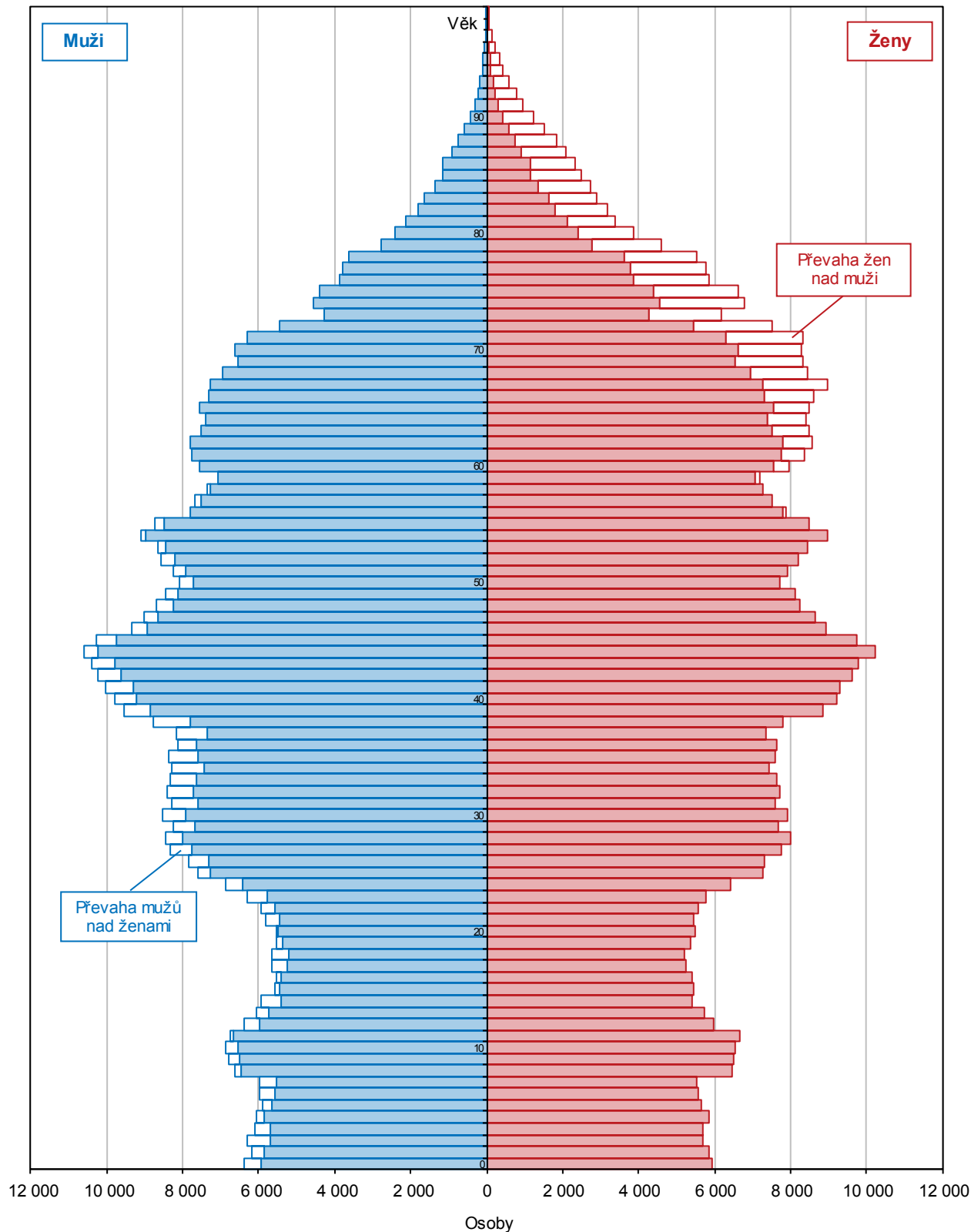
Zdroj: ČSÚ

V absolutním vyjádření bylo žen o 22 267 více než mužů a na tisíc žen v populaci Moravskoslezského kraje tak připadalo v roce 2018 celkem 963 mužů. V roce 2011 to bylo 958 mužů. Sekundární index maskulinity, tzn. počet živě narozených chlapců na počet živě narozených dívek, v průběhu sledovaného období kolísal mezi hodnotami 1 027 živě narozených chlapců na 1 000 živě narozených děvčat v roce 2014 až po 1 093 živě narozených chlapců na 1 000 živě narozených děvčat v roce 2016.

V třídění podle věku však v mladších věkových skupinách převažovali muži. V důsledku vyšší úrovně úmrtnosti mužů se rozdíl mezi pohlavími s narůstajícím věkem stíral a ve vyšších věkových kategoriích již početně převládaly ženy. Na konci roku 2011 bylo v populaci Moravskoslezského kraje více žen než mužů od věkové kategorie 55–59 let, v roce 2018 se tento poměr měnil až ve vyšší věkové skupině 60–64 let. Posun početní převahy žen do vyššího věku v čase byl výsledkem především mírně rychlejšího snižování úmrtnosti mužů než žen, tj. sblížení střední délky života mužů a žen.

Věková struktura obyvatelstva Moravskoslezského kraje je tvořena nestejně početnými generacemi osob (vliv úmrtnosti ve vyšším věku, vliv výkyvů porodnosti), což následně ovlivňuje i její vývoj. Současné početně nejsilnější generace představují osoby narozené v 70. letech 20. století (1973–1979). Na začátku sledovaného období v roce 2011 se tyto generace nacházely ve věku 35–39 let a v roce 2018 se již posunuly do věkové skupiny 40–44 let.

Věkové složení obyvatelstva Moravskoslezského kraje k 31. 12. 2018

Pro detailnější popis demografické situace se rozděluje populace do tří hlavních skupin. Do předproduktivní (0–14 let), produktivní (15–64 let) a poproduktivní (65 a více let). Početnost všech tří složek obyvatelstva ovlivňuje zejména přesouvání různě silných, resp. slabých generací do vyššího věku. U nejmladší složky hraje roli i počet žen v reprodukčním věku, tj. potenciálních rodiček, který společně s úrovní plodnosti formuje nové generace narozených. V případě produktivní složky má na její velikost větší vliv i saldo migrace a částečně i úmrtnost. Ta pak sehrává důležitou roli ve složce seniorské, kdy zlepšování úmrtnostních poměrů přispívá k růstu početnosti i poměru této skupiny obyvatel k celkové populaci.

Předproduktivní složka populace Moravskoslezského kraje rostla nepřetržitě v případě chlapců od roku 2012 a v případě děvčat až od roku 2014. Přesto zůstávala mezi třemi hlavními věkovými skupinami populace tou nejméně početnou. Na konci roku 2018 náleželo k předproduktivní složce celkem 183,3 tis. osob (94,2 tis. chlapců a 89,1 tis. děvčat), které představovaly 15,2 % všech obyvatel Moravskoslezského kraje (o 0,7 p. b. více než v roce 2011). Od roku 2011 celkově přibylo v této věkové kategorii v Moravskoslezském kraji 2 688 chlapců a 1 748 děvčat, z toho v průběhu roku 2018 to bylo 811 chlapců a 426 děvčat. Podíl dívek v této věkové kategorii činil 48,6 % a index feminity (tj. počet děvčat na 1 000 chlapců) dosáhl 945.

K produktivní složce obyvatelstva, vymezené věkem 15 až 64 let, k 31. 12. 2018 patřilo 783,8 tis. osob, v tom 399,6 tis. mužů a 384,1 tis. žen. Meziročně došlo ke snížení o 4 166 mužů a 4 797 žen. Jednalo se o sedmý pokles v řadě od roku 2011, během kterého se produktivní složka zredukovala celkově o 73,7 tis. osob (o 33,8 tis. mužů a 39,9 tis. žen). Zastoupení osob ve věku 15 až 64 let v populaci Moravskoslezského kraje během roku 2018 kleslo na 65,1 %. Ženy zaujímaly 49,0% podíl na celkové populaci této věkové kategorie. Na 1 000 mužů pak připadalo 961 žen.

Snížování podílu a počtu osob v produktivním věku od roku 2011 souviselo s přesouváním jednotlivých generací do vyššího věku, kdy tuto hlavní věkovou skupinu opouštěly početně silné generace narozených v období druhé světové války a krátce po jejím skončení a naopak ji během sledovaných let doplňovaly slabé generace narozených v 90. letech 20. století.

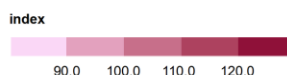
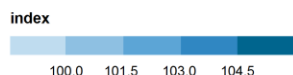
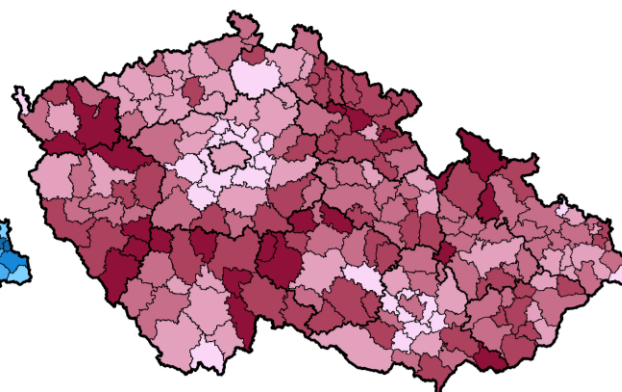
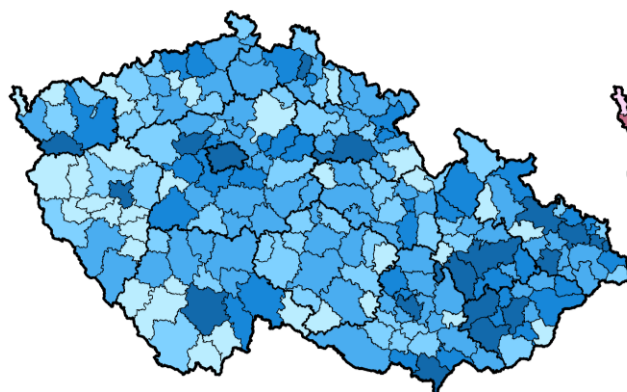
Věková skupina seniorů (osob ve věku 65 a více let) se ve sledovaném období od roku 2011 měnila ze všech tří složek nejdynamičtěji. V této skupině již byla převaha žen velmi významná (59,1 %). Na konci roku 2018 bylo v tomto věku celkem 236,2 tis. obyvatel Moravskoslezského kraje, z toho bylo 96,7 tis. mužů a 139,6 tis. žen. Proti roku 2017 přibylo 2 528 mužů a 2 611 žen a za celé sledované období pak 19 493 mužů a 22 428 žen. Na celkovém počtu obyvatel kraje se v roce 2018 podílela nejstarší složka populace z 19,6 % (o 3,8 p. b. více než v roce 2011). Index feminity v této kategorii byl 1 443 žen na 1 000 mužů.

Index stáří podle pohlaví a SO ORP k 31. 12. 2018

(počet obyvatel stejného pohlaví ve věku 65 a více let na 100 obyvatel ve věku 0–14 let)

Muži

Ženy

Zdroj: ČSÚ

Pokračující růst seniorské složky, její početní převahy nad předproduktivní složkou a početní redukce produktivní části populace přispívaly k postupnému stárnutí populace. To se i v roce 2018 projevilo v příslušných ukazatelích věkového složení.

Jedním z ukazatelů, který lze využít k popisu věkové struktury populace je průměrný věk obyvatel. Ten se v Moravskoslezském kraji meziročně zvýšil o dvě desetiny na 42,7 let a od roku 2011 narostl o 1,8 roku. U mužů vzrostl průměrný věk z 39,3 let na 41,1 let (+1,8 roku), u žen ze 42,5 let na 44,2 let (+1,7 roku). Rozdíl mezi průměrným věkem mužů a žen se tak mírně snížil z 3,2 roku na 3,1 roku.

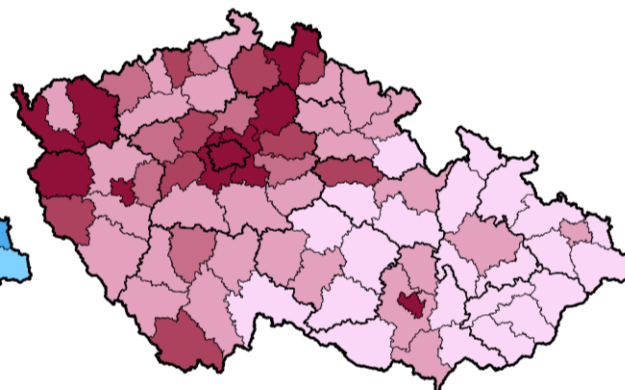
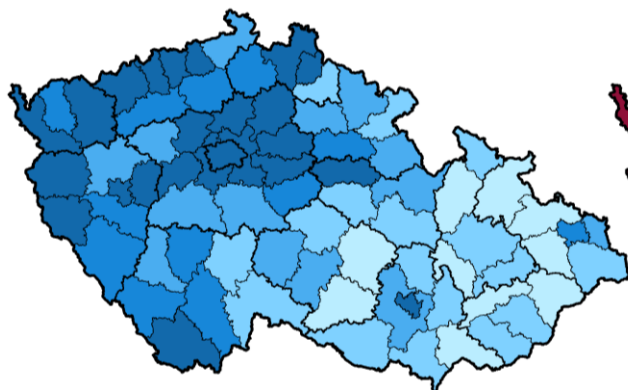
Stárnutí populace dokumentuje také vývoj indexů, které popisují vzájemný vztah jednotlivých věkových skupin. Index stáří, který porovnává početnost závislých složek obyvatelstva (dětské a seniorské), vzrostl mezi roky 2011 a 2018 ze 109 na 129 seniorů ve věku 65 a více let na 100 dětí do 15 let věku. Za zmínku stojí skutečnost, že od roku 2011 bylo tempo růstu počtu dětí (+2,5 %) téměř devětkrát nižší než tempo růstu seniorů (+21,6 %). Na zvýšení velikosti indexu stáří se větší měrou podílela ženská část populace. Od roku 2011 totiž u žen vzrostla jeho hodnota o 23 bodů na 157, zatímco u mužů stoupla o 18 bodů na 103 v roce 2018. Vyšší hodnota indexu stáří typická pro populaci žen souvisí s jejich početně mnohem vyšším zastoupením v nejvyšších věkových kategoriích.

Územní rozdíly ve věkové struktuře obyvatelstva souvisí s rozdílnou intenzitou plodnosti, úmrtnosti, migrace a existuje zde spojitost s charakterem osídlení daného území a historickými okolnostmi. Ve srovnání s republikovým průměrem byl v Moravskoslezském kraji v roce 2018 zaznamenán o 0,4 roku vyšší průměrný věk obyvatel a o 5,7 bodu vyšší index stáří. V mezikrajském srovnání byl nejvyšší průměrný věk zaznamenán ve Zlínském a Královéhradeckém kraji (shodně 43,1 let). Ve Zlínském kraji to byl nejvyšší průměrný věk žen a v kraji Královéhradeckém nejvyšší průměrný věk mužů. Zlínský kraj vykázal také v případě žen nejvyšší index stáří (164), v případě mužů se jednalo opět o kraj Královéhradecký (113).

Cizinci podle pohlaví a okresů k 31. 12. 2018

Muži

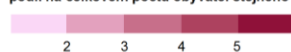
Ženy

podíl na celkovém počtu obyvatel stejného pohlaví (%)

podíl na celkovém počtu obyvatel stejného pohlaví (%)

Pramen: Ředitelství služeb cizinecké policie

K 31. 12. 2018 pobývalo legálně na území Moravskoslezského kraje celkem 28,0 tis. cizinců, z nichž většinu tvořili muži (61,9 %) a na obyvatelstvu kraje se podíleli 2,3 %. Ve vztahu k celorepublikové populaci cizinců představoval tento počet 5% podíl. Meziročně se zvýšil počet cizinců v kraji o 1 552 osob a celkově od roku 2011 stoupl jejich počet o 5 201 osob (nárůst o 22,8 %). Za celé sledované období přibýlo nejvíce cizinců v Pardubickém (+52,9 %) a Plzeňském kraji (+48,1 %). Naopak nejmenší přírůstek cizinců zaznamenal kraj Karlovarský (+6,5 %). Nejvíce cizinců tradičně pobývalo v Praze (205,6 tis. osob) a zároveň zde byl dosažen i nejvyšší podíl žen zastoupených mezi cizinci (46 %). Nejmenší počet cizinců žil v kraji Zlínském (10,6 tis. osob) a nejnižší zastoupení žen mezi cizinci bylo zaznamenáno v Moravskoslezském kraji (38,1 %).

Nejvíce cizinců pobývajících v Moravskoslezském kraji pocházelo ze Slovenska (32,8 % všech cizinců, z toho 40,9 % žen), z Polska (19,8 %, z toho 36,4 % žen) a Vietnamu (15,6 %, z toho 41,6 % žen). Obecně pak ve struktuře cizinců v kraji převažovali občané ze zemí Evropské unie (62,1 % všech cizinců, z toho 37,1 % žen). Pokud jde o pohlaví cizinců pocházejících z ostatních zemí žijících na území kraje, převažovali mezi nimi z 60,2 % muži.

Narození a potraty

Počty živě narozených dětí v Moravskoslezském kraji se ve sledovaném období pohybovaly od 11 807 dětí v roce 2011 do 12 387 dětí v roce 2018. Z toho bylo 6 424 chlapců a 5 963 děvčat. Nejvíce dětí se při přepočtu na 1 000 obyvatel narodilo v okrese Nový Jičín (5,5 ‰ chlapců a 5,6 ‰ děvčat) a naopak nejméně v okrese Bruntál (4,8 ‰ chlapců a 4,3 ‰ děvčat). Pouze v okrese Nový Jičín přišlo na svět více děvčat než chlapců. Sekundární index maskulinity v Moravskoslezském kraji představoval 1 077 živě narozených chlapců na 1 000 živě narozených dívek a byl nejvyšší v rámci celé ČR. Nejnižší index maskulinity byl v roce 2018 dosažen v Karlovarském kraji (986 živě narozených chlapců). Větší počet narozených chlapců než dívek je výsledkem biologické zákonitosti.

Proti minulým letům došlo k výrazným změnám také v případě rodinného stavu matky. Zatímco podíl živě narozených dětí vdaným matkám nepřetržitě klesal až do roku 2013, nepřímo úměrně s tím rostl podíl dětí narozených především svobodným ženám. V úhrnu to pak znamenalo, že zatímco v roce 2011 se mimo manželství narodilo v Moravskoslezském kraji 46,5 % všech živě narozených dětí, v roce 2018 již tento podíl dosáhl 51,9 % (průměr ČR 48,5 %). Mezi kraje s nejvyšším podílem narozených dětí mimo manželství patřil kraj Ústecký (63,4 %) a Karlovarský (61,7 %). Naopak nejnižší podíl vykazala Praha s podílem 40,7 %.

Podíl živě narozených dětí mimo manželství podle okresů

Kraj, okresy	v %								
	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016	2018
Moravskoslezský kraj	29,2	35,6	38,1	41,7	44,2	47,7	50,4	52,8	51,9
Bruntál	40,5	47,6	51,9	53,9	54,3	62,9	64,4	64,1	66,0
Frýdek-Místek	18,7	24,2	28,4	30,9	34,7	38,0	40,9	43,8	42,1
Karviná	33,6	41,1	42,8	47,1	52,3	54,2	56,5	57,1	57,1
Nový Jičín	26,8	33,7	34,6	39,9	40,8	44,2	46,2	49,5	49,6
Opava	21,3	26,1	30,0	33,1	35,4	40,7	41,6	47,6	46,7
Ostrava-město	33,8	40,5	42,4	45,8	47,4	50,4	54,9	57,1	55,4

V rámci Moravskoslezského kraje vykazoval nejvyšší podíl živě narozených dětí mimo manželství okres Bruntál s 66,0 %. Na opačném konci s nejnižším podílem skončil v roce 2018 okres Frýdek-Místek s 42,1 %.

Živě narození podle věku rodičů v roce 2018

	Celkem	v tom podle věku matky						
		do 19 let	20–24 let	25–29 let	30–34 let	35–39 let	40–44 let	45 a více let
Živě narození	12 387	377	1 688	4 104	3 984	1 834	377	23
v tom podle věku otce								
do 19 let	75	50	22	1	1	1	-	-
20–24 let	767	105	433	175	44	9	1	-
25–29 let	2 635	39	625	1 538	360	66	6	1
30–34 let	3 832	9	231	1 461	1 808	279	42	2
35–39 let	2 518	8	87	468	1 124	756	69	6
40–44 let	1 121	4	23	133	354	446	156	5
45–49 let	307	-	7	48	80	113	57	2
50–54 let	101	-	1	11	30	43	14	2
55 a více let	39	-	1	1	10	18	7	2
nezjištěno	992	162	258	268	173	103	25	3

Znatelný pokles zaznamenal podíl živě narozených dětí matkám do 29 let a to z 53,4 % v roce 2011 na 49,8 % v roce 2018. Naopak ve vyšších věkových kategoriích, především ve věku nad 40 let, podíly živě narozených kontinuálně rostly. Průměrný věk matek při narození prvního dítěte se v roce 2018 zvýšil na 28,3 let z původních 27,2 let v roce 2011. Logicky tak vzrostl i celkový průměrný věk matky při narození dítěte, a to o 0,7 roku na 30,1 let. Z celorepublikového pohledu se průměrné věky rodiček i prvorodiček v Moravskoslezském kraji pohybují od 0,7 do 1,1 p. b. pod republikovými průměry. V průměru byly nejstarší rodičky a prvorodičky evidovány v hl. městě Praze, Středočeském a Jihomoravském kraji. Mezi okresy Moravskoslezského kraje s nejvyšším průměrným věkem rodiček a prvorodiček patřil v roce 2018 Frýdek-Místek s Opavou.

Od roku 2011 se každoročně v Moravskoslezském kraji zvyšovala úhrnná plodnost, tj. ukazatel, který výstižně popisuje úroveň porodnosti na sledovaném území. Vyjadřuje, kolik dětí se průměrně narodilo jedné ženě během jejího reprodukčního věku. Dosažené hodnoty se pohybovaly v rozmezí od 1,380 v roce 2011 do 1,676 v roce 2018. Pro zachování reprodukce v populaci, která by plynule nahrazovala předešlé generace, by úroveň úhrnné plodnosti s ohledem na úmrtnost měla činit 2,1 dítěte na jednu ženu v reprodukčním věku. Průměrná hodnota úhrnné plodnosti v ČR v roce 2018 činila 1,708 dítěte a mezi jednotlivými regiony byla nejvyšší v Jihomoravském kraji (1,763 dítěte). Dlouhodobě nejnižší podíl úhrnné plodnosti je charakteristický pro hl. město Prahu (1,563 dítěte) a Karlovarský kraj (1,696 dítěte).

Živě narození podle vzdělání rodičů v roce 2018

	Celkem	v tom podle vzdělání matky					
		základní (i neukončené)	střední bez maturity	střední s maturitou	vyšší odborné	vysoko- školské	nezjištěno
Živě narození	12 387	1 599	2 054	3 679	312	4 234	509
v tom podle vzdělání otce							
základní (i neukončené)	823	494	175	104		35	15
střední bez maturity	3 246	354	1 012	1 219	69	527	65
střední s maturitou	3 864	122	482	1 642	138	1 398	82
vyšší odborné	140	4	4	42	22	65	3
vysokoškolské	2 788	16	80	465	72	2 108	47
nezjištěno	1 526	609	301	207	11	101	297

Vývoj úhrnné potratovosti v Moravskoslezském kraji měl ve sledovaném období kolísavé tendence. Přesto klesl počet potratů ze 4 531 v roce 2011 na 3 680 v roce 2018, tedy o 18,8 %. Na tomto výsledku měl značnou zásluhu pokles počtu provedených umělých přerušeni těhotenství, která v roce 2018 tvořila téměř 53 % ze všech uskutečněných potratů. Proti roku 2011 byla tato hodnota nižší o 7,8 p. b.

Počet potratů připadajících na 1 000 žen se ve srovnání roků 2011 a 2018 snížil z 3,6 ‰ na 3,1 ‰, což odpovídalo i hodnotě průměru za ČR. Nejvyšší hodnoty počtu potratů na 1 000 žen vykazovaly kraje Ústecký (4,0 ‰) a Liberecký (3,9 ‰). Nejnižší naopak kraje Pardubický a Vysočina (shodně po 2,6 ‰). Z hodnot ukazatele indexu potratovosti vyplynulo, že v roce 2011 připadlo na 100 narozených dětí 37,6 potratů a v roce 2018 se tato hodnota snížila na 29,6 potratů. V ostatních krajích byla situace obdobná a index potratovosti v průběhu let postupně klesal. Výjimku tvořily Jihočeský a Liberecký kraj, ve kterých došlo v roce 2018 k meziročnímu nárůstu. Přesto index potratovosti v těchto krajích ve srovnání s rokem 2011 zůstal nižší.

Z hlediska věku bylo v roce 2011 v Moravskoslezském kraji evidováno nejvíce potratů ve věkové skupině 30–34 let (24,1 % ze 4 455 potratů) s tím, že necelých 61 % z nich tvořila umělá přerušeni těhotenství. Nejméně potratů (7,0 %) se týkalo žen do 19 let. Naproti tomu v roce 2018 se věk žen, ve kterém nejčastěji potrat podstoupily nebo jej prodělaly, posunul do kategorie 25–29 let (26,3 % ze všech 3 680 potratů, z toho 53,0 % tvořila umělá přerušeni těhotenství). Podíl potratů v případě žen do 19 let činil 5,1 %.

Obecně se za manželské děti považují i děti, které sice vzešly z předmanželských koncepcí (předmanželských počtů), tj. koncepcí uskutečněných před sňatkem, avšak jejich rodiče uzavřeli sňatek ještě před jejich narozením. Podíly předmanželských koncepcí v Moravskoslezském kraji ve sledovaném období se střídavě pohybovaly od 25,5 % v roce 2011 po 24,4 % v roce 2018 a jejich úroveň se příliš nemění ani v ostatních krajích ČR. Jedinými dvěma kraji, ve kterých došlo k jejich meziročnímu nárůstu a celkovému zvýšení podílů oproti roku 2011, byly kraje Ústecký a Vysočina. Ty se zároveň řadily i mezi deset krajů včetně Moravskoslezského, ve kterých podíly předmanželských koncepcí přesáhly průměrnou hodnotu za ČR (23,9 %). Absolutně nejvíce počatých dětí mimo manželství a narozených do sedmého měsíce od uzavření sňatku se narodilo v hl. městě Praze (1 130 dětí) a Středočeském kraji (1 034 dětí). Nejméně se takových dětí narodilo v kraji Karlovarském (186 dětí).

Plodnost podle SLDB 2011

Sčítání lidu, domů a bytů poskytuje unikátní údaje o počtu živě narozených dětí, z kterých je možné spočítat množství ukazatelů, jež se týkají plodnosti žen.

Výsledky SLDB 2011 potvrdily, že v ČR i přes pokles intenzity plodnosti, stále dominoval model dvoudětné rodiny. Ve věkových skupinách 35–39 let a starších měla nadpoloviční většina žen právě dvě děti. Vzhledem k odkládání rození dětí výrazně narostl podíl bezdětných v mladších věkových kategoriích. Například ve skupině žen ve věku 25–29 let vzrostl podíl bezdětných z přibližně 15 % (SLDB 1991) na něco málo přes 60 % v posledním sčítání. Ve věkové kategorii 45–49 let, kde je již reprodukce ukončena, podíl bezdětných v posledních třech sčítáních lidu ovšem výrazně nenarostl. Spíše se snížil podíl žen se třemi a více dětmi a zhruba o podobné procento narostl podíl žen se dvěma dětmi.

Ženy ve věku 15 a více let podle věku a počtu živě narozených dětí

Zdroj: SLDB 2011

	Ženy ve věku 15 a více let	v tom s počtem všech živě narozených dětí (%)						Počet živě narozených dětí na 1 000 žen
		0	1	2	3	4 a více	nezjištěno	
Celkem	534 630	20,4	17,4	41,4	13,1	4,3	3,3	1 649
z toho ve věku								
15–19 let	34 922	78,7	1,7	0,2	0,0	0,0	19,4	27
20–24 let	39 532	78,5	11,4	2,7	0,5	0,2	6,7	204
25–29 let	37 605	52,5	26,6	13,8	1,9	0,7	4,4	662
30–34 let	44 210	20,8	30,3	38,5	6,0	1,7	2,8	1 366
35–39 let	48 038	9,4	23,2	51,8	11,2	3,0	1,4	1 765
40–44 let	40 781	6,2	20,1	54,6	13,8	4,2	1,0	1 920
45–49 let	42 327	5,5	17,2	56,4	15,3	4,7	0,9	1 987
50–59 let	85 809	5,1	14,2	55,7	18,8	5,3	1,0	2 072
60–69 let	82 241	4,2	14,6	53,8	20,5	5,9	1,0	2 122
70–79 let	48 250	4,4	17,0	47,5	21,1	8,8	1,2	2 188
80 a více let	29 231	6,6	18,7	41,3	20,0	11,6	1,7	2 204

Pokles intenzity generační plodnosti byl odrazem nižší úrovně plodnosti během posledních 20 let, která se následně částečně projevila i v datech SLDB 2011.

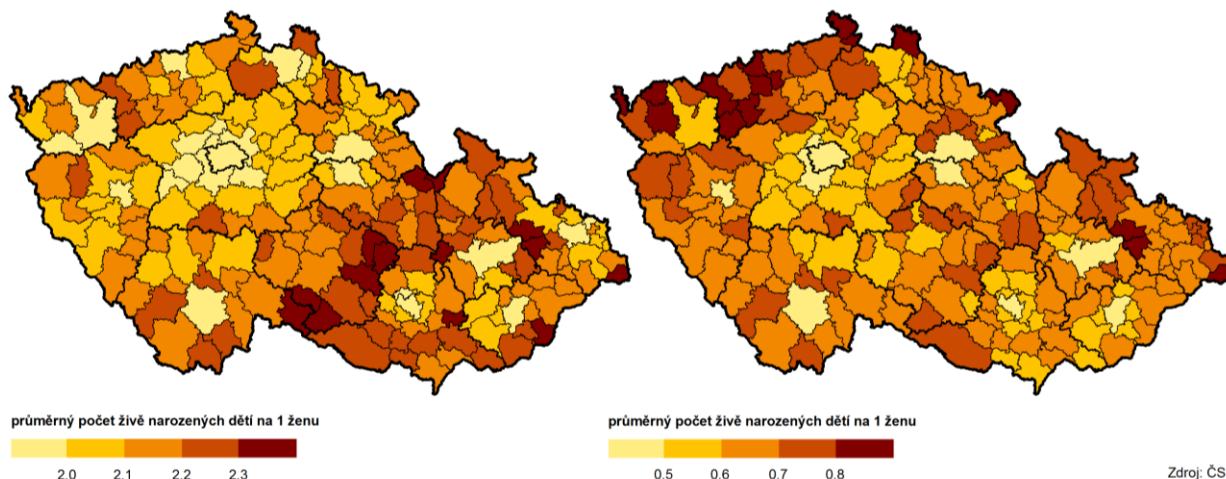
Ve druhé polovině prvního desetiletí nového tisíciletí nárůst úrovně plodnosti zrychlil a v období 2008–2010 se úhrnná plodnost stabilizovala na hodnotě okolo 1,5 dítěte. Stále jde o číslo, které ovšem zdaleka nezaručuje obnovu populace přirozenou měnou. K tomu by bylo potřeba v průměru o 0,6 dítěte na ženu více (celkem 2,1). Tato bezprecedentně nízká úroveň plodnosti vede k dalšímu stárnutí věkové struktury obyvatelstva ČR, což má dopady v mnoha různých oblastech, např. v důchodovém systému, zdravotnictví, školství atd.

Generační plodnost žen podle SO ORP podle SLDB 2011

Generace 1941–1965

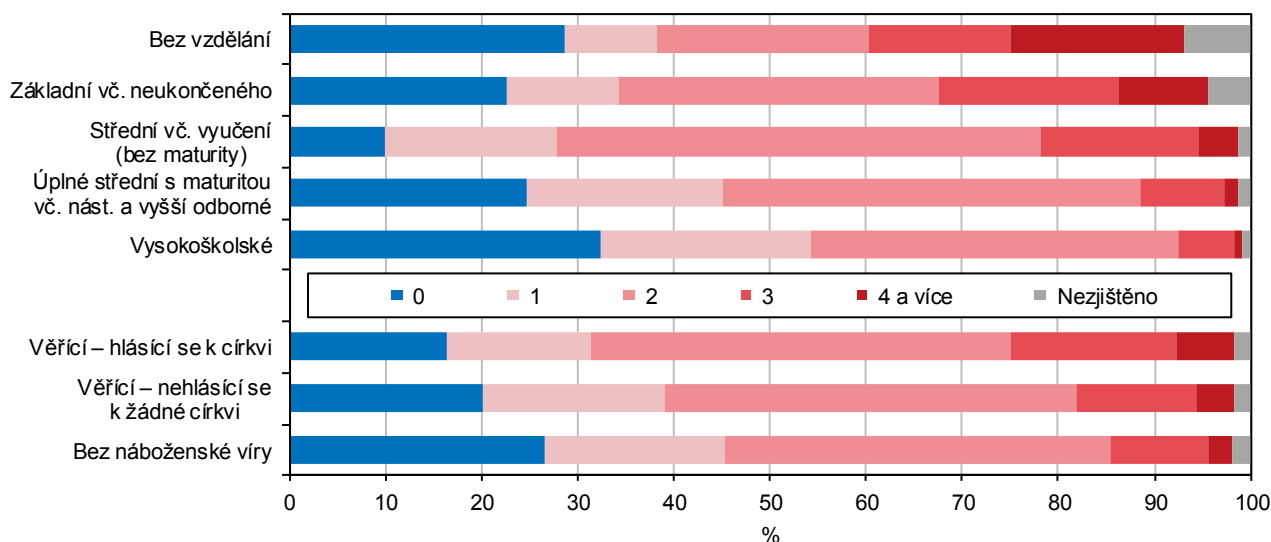
Generace 1981–1985

K 26. 3. 2011 bylo 69,2 % svobodných žen bezdětných, 13,8 % s jedním dítětem a 5,2 % s dvěma dětmi. U vdaných převládaly ženy s dvěma dětmi (56,6 %) a následně s jedním dítětem (17,7 %). V případě rozvedených byl opět nejvyšší počet žen s dvěma dětmi (48,1 %) a jedním dítětem (24,5 %). Ovdovělých žen s dvěma dětmi bylo 47,1 %, s třemi dětmi 22,0 % a 16,1 % s jedním dítětem. Z analýzy počtu dětí v závislosti na věku ženy vyplynulo, že ve věkové skupině 15 až 29 let převažovaly ženy bezdětné. Jestliže ve věku 20 až 24 let bylo bezdětných více než 78 % žen, ve věku 25 až 29 let to bylo již pouze 52,5 % a 43,0 % žen mělo v tomto věku již alespoň jedno dítě. Výrazná změna nastala u věkové skupiny 30 až 34 let, kdy již necelých 77 % žen mělo alespoň jedno dítě. Od věku 40 a více let se počty dětí už příliš neměnily, bezdětných zůstávalo kolem 5 % žen. Z porovnání počtu živě narozených dětí na 1 000 žen v nižším a středním věku (ve věku 49 let končí reprodukční věk ženy) s hodnotou tohoto ukazatele u starších žen je patrné, že mladší ročníky mívají méně dětí než starší generace.

Ženy ve věku 15 a více let podle počtu živě narozených dětí, nejvyššího ukončeného vzdělání a náboženské víry v Moravskoslezském kraji

Zdroj: SLDB 2011

Porovnáme-li ženy podle dosaženého vzdělání, pak u všech úrovní vzdělání převládaly ženy se dvěma dětmi. Kategorie žen bez dětí je stále ovlivňována z velké části ženami, které se vzdělávají a připravují se tak na výkon povolání. Z hlediska počtu živě narozených dětí na 1 000 žen zjistíme, že nejvyšších hodnot dosahovaly ženy bez vzdělání a se středním vzděláním vč. vyučení (bez maturity). S rostoucí vzdělaností pak počet dětí klesal až na hodnotu 1 202 dětí na jeden tisíc žen vysokoškolsky vzdělaných.

Při srovnání plodnosti žen podle náboženského vyznání byly znovu nejčetnější skupinou ženy se dvěma dětmi. U věřících žen byl výrazně větší podíl žen se třemi dětmi (15,9 % oproti 10,0 % u žen bez náboženského vyznání) a se čtyřmi a více dětmi (5,5 % oproti 2,5 %). Zajímavý byl rozdíl mezi bezdětnými věřícími ženami (17,5 %) a ženami bez náboženské víry (26,6 %). Ve věkové kategorii 15 až 29 let je podíl bezdětných žen téměř stejný u obou skupin. Počet dětí na 1 000 žen byl vyšší v případě věřících žen ve všech věkových kategoriích.

Zemřelí, příčiny úmrtí, naděje dožití

Roční počty zemřelých v Moravskoslezském kraji v dlouhodobém vývoji nezaznamenávaly zásadní vývoj a od roku 2011 se stabilizovaly na úrovni 13 100 až 13 650 osob. V průběhu loňského roku zemřelo 13 649 osob, což bylo o 89 osob více než v roce 2017 a nejvíce od roku 1995. V relativním vyjádření zemřelo z 1 000 obyvatel středního stavu 11,3 osoby. Vyšší úmrtnost byla zaznamenána v okresech Karviná (12,4 ‰), úmrtnost přes 11 ‰ zaznamenaly i okresy Ostrava-město, Bruntál a Opava. Pod republikovým průměrem naopak byly Nový Jičín (10,1 ‰) a Frýdek-Místek (10,4 ‰). V celkovém úhrnu zemřelo 6 994 mužů a 6 655 žen. Vyšší počet zemřelých mužů než žen se vyskytoval ve všech krajích kromě Prahy, kde dlouhodobě převyšuje počet zemřelých žen nad počtem mužů. Zatímco v ČR připadlo na 1 000 zemřelých mužů 972 zemřelých žen, v Moravskoslezském kraji to bylo 952 zemřelých žen.

Zemřelí podle pohlaví, věku a vybraných příčin smrti v roce 2018

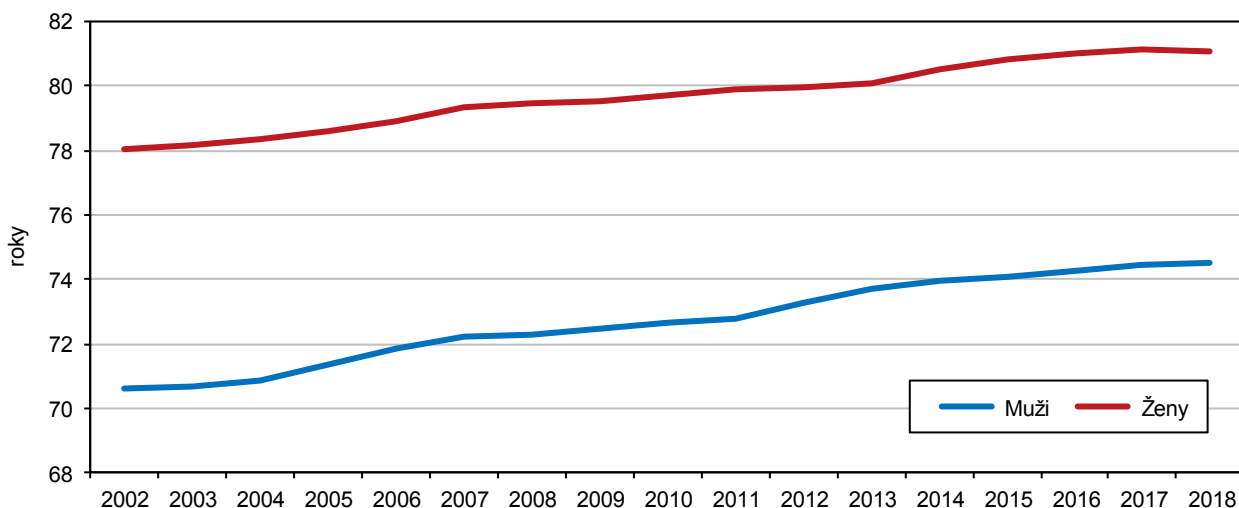
	Celkem	z toho podle vybraných příčin smrti (%)				
		novotvary	nemoci oběhové soustavy	nemoci dýchací soustavy	nemoci trávicí soustavy	vnější příčiny
Zemřelí muži	6 994	25,8	40,9	8,2	6,5	6,2
v tom podle věku						
do 49 let	486	13,2	17,9	3,1	14,2	31,3
50–59 let	707	25,3	31,0	5,4	14,6	12,4
60–69 let	1 671	31,7	36,4	6,9	8,8	5,0
70–79 let	2 174	31,5	41,4	8,8	3,6	2,9
80–89 let	1 578	19,3	52,1	10,5	3,1	2,3
90 a více let	378	10,3	59,3	12,7	1,3	2,9
Zemřelé ženy	6 655	21,9	47,8	6,3	5,0	2,9
v tom podle věku						
do 49 let	224	28,1	15,2	6,3	11,6	16,1
50–59 let	272	41,2	15,4	5,5	13,6	9,9
60–69 let	859	41,3	27,5	5,5	9,1	3,1
70–79 let	1 737	31,1	39,7	7,2	5,4	2,2
80–89 let	2 386	13,2	58,2	6,7	3,0	1,6
90 a více let	1 177	6,2	67,5	5,1	2,4	2,3

Jiná situace nastala v případě úmrtí mužů a žen Moravskoslezského kraje ve věku do 49 let, kde za sledované období od roku 2011 docházelo k postupnému snižování počtu zemřelých v případě mužů z úrovně 597 osob na 486 osob v roce 2018, tj. pokles o 18,6 % a v případě žen z úrovně 259 osob v roce 2011 na 224 osob v roce 2018 (pokles o 13,5 %). Ještě výraznější pokles byl zaznamenán ve věkové skupině 50–59 let, kde došlo ke snížení počtu zemřelých mužů o 27,7 % a zemřelých žen dokonce o 33,5 %. V těchto věkových skupinách a dále ve skupinách 60–69 let a 70–79 let výrazně převažovali muži a to ve všech sledovaných letech. Ve věkových skupinách nad 80 let se situace v souvislosti s nadějí dožití mužů a žen měnila a počty zemřelých žen několikanásobně převyšovaly počty zemřelých mužů. Tím že došlo k výraznému snížení počtu zemřelých mužů a žen ve věkových skupinách do 59 let, způsobilo znatelný nárůst počtu zemřelých ve vyšších věkových skupinách, především pak v případě mužů ve skupinách 70–79 let a 90 a více let a v případě žen ve skupině 90 a více let. Tento trend se prolínal napříč všemi kraji ČR.

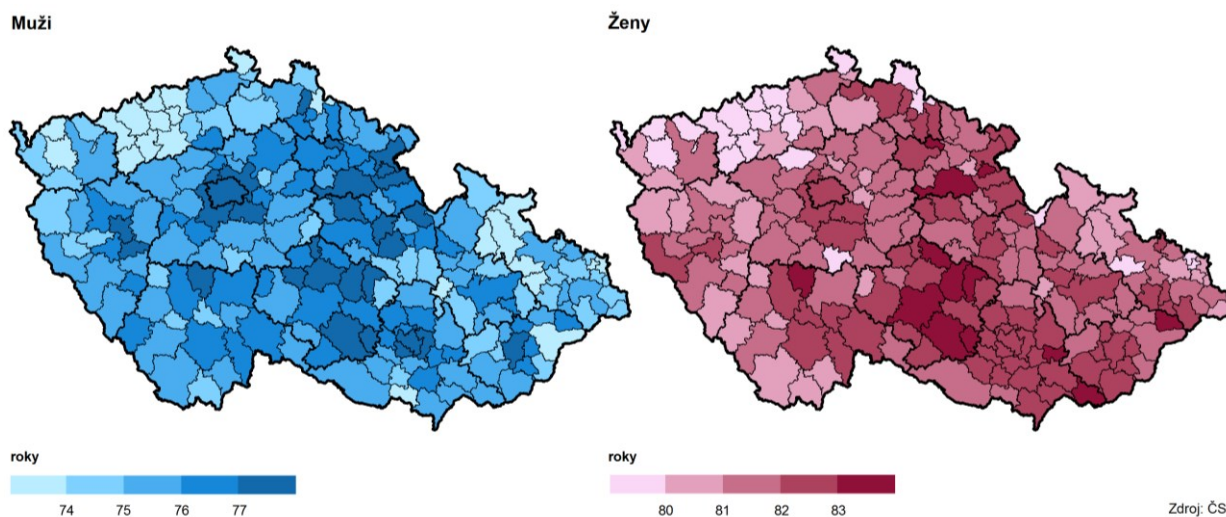
V roce 2018 byla v Moravskoslezském kraji evidována úmrtí 1 801 mužů a 1 460 žen v důsledku novotvarů, 2 859 mužů a 3 183 žen v důsledku nemocí oběhové soustavy, 573 mužů a 422 žen vlivem nemocí dýchací soustavy, 452 mužů a 335 žen v důsledku nemocí trávicí soustavy a 434 mužů a 193 žen způsobených vnějšími příčinami. U mužů ve věkové kategorii do 49 let převládala úmrtí způsobená vnějšími příčinami (dopravní nehody, sebevraždy), zatímco u žen ve stejné věkové kategorii to byla úmrtí způsobená novotvary. V případě mužů starších 50 let byly nejčastější příčinou úmrtí mužů nemoci oběhové soustavy, následované úmrtími způsobenými novotvary. Ženy do 69 let nejčastěji umíraly na následky novotvarů a ve věkové skupině nad 70 let pak na nemoci oběhové soustavy.

Naděje dožití při narození podle pohlaví v Moravskoslezském kraji (dvouleté průměry)

Naděje dožití při narození, tzv. střední délka života, vyjadřuje pravděpodobný průměrný počet let, jichž se má právě narozená osoba za stávajících úmrtnostních poměrů šanci dožít. Střední délka života se dlouhodobě zvyšuje, a to u obou pohlaví. Platí dlouhodobý trend, že ženy se v průměru dožívají vyššího věku než muži a že zvyšování naděje dožití u mužů je dynamičtější než u žen.

Naděje dožití při narození podle pohlaví a SO ORP v období 2014–2018

Zdroj: ČSÚ

Mezi lety 2011 až 2018 se naděje dožití při narození v Moravskoslezském kraji zvýšila přibližně o 1,7 roku u mužů a o 1,1 roku u žen a v roce 2018 činila v případě mužů 74,5 let a v případě žen 81,1 let. V obou případech, především však u mužů se z mezikrajského pohledu jedná o podprůměrné hodnoty. V roce 2018 byla naděje dožití při narození mužů i žen nižší jen v Ústeckém a Karlovarském kraji. Naopak nejvyšší naděje dožití při narození měli před sebou muži v hl. městě Praze (78,3 let) a ženy v Kraji Vysočina (83,0 let). Rozdíl

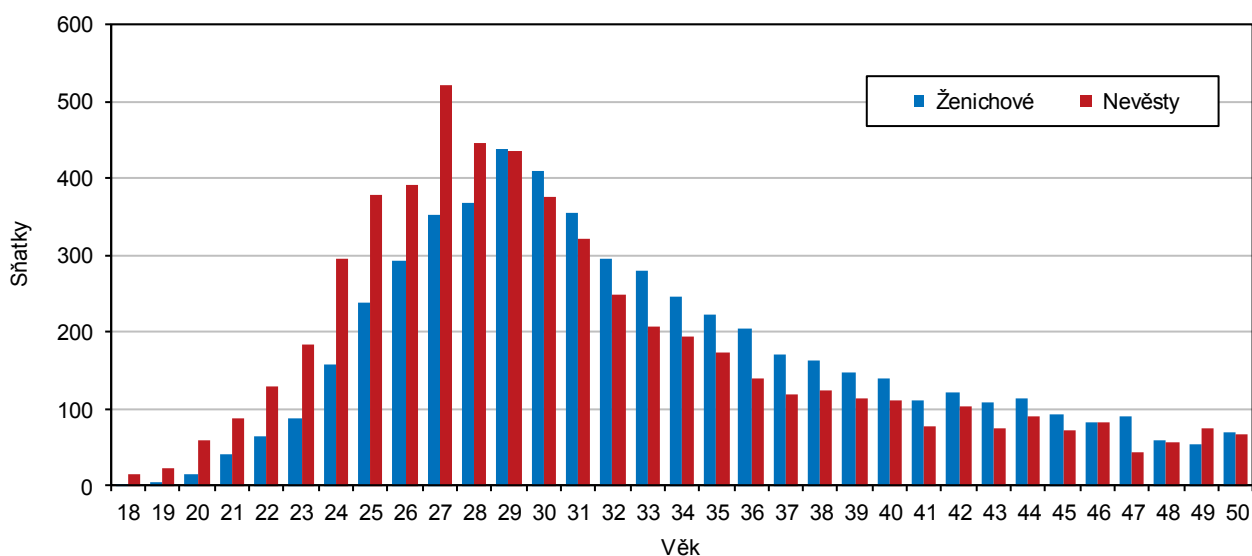
mezi kraji s nejvyšší a nejnižší nadějí dožití při narození činil u mužů 4,1 roku a u žen 3,1 roku. Rozdíly v naději dožití při narození mezi jednotlivými kraji jsou ovlivňovány celou řadou faktorů, jako jsou kvalita životního prostředí, zdravý životní styl obyvatel, (ne)zaměstnanost, kvalitní a snadno dostupná zdravotní péče atd.

Naděje dožití ve věku 45 let na konci roku 2018 činila v případě mužů 31,3 let a v případě žen 37,1 let. Obě hodnoty se nacházely pod republikovým průměrem (32,6 let v případě mužů a 37,7 let v případě žen) a mezi jednotlivými kraji patřily k těm nejnižším. Obdobná situace nastala i u naděje dožití ve věku 65 let, která činila u mužů 15,4 let a u žen 19,2 let.

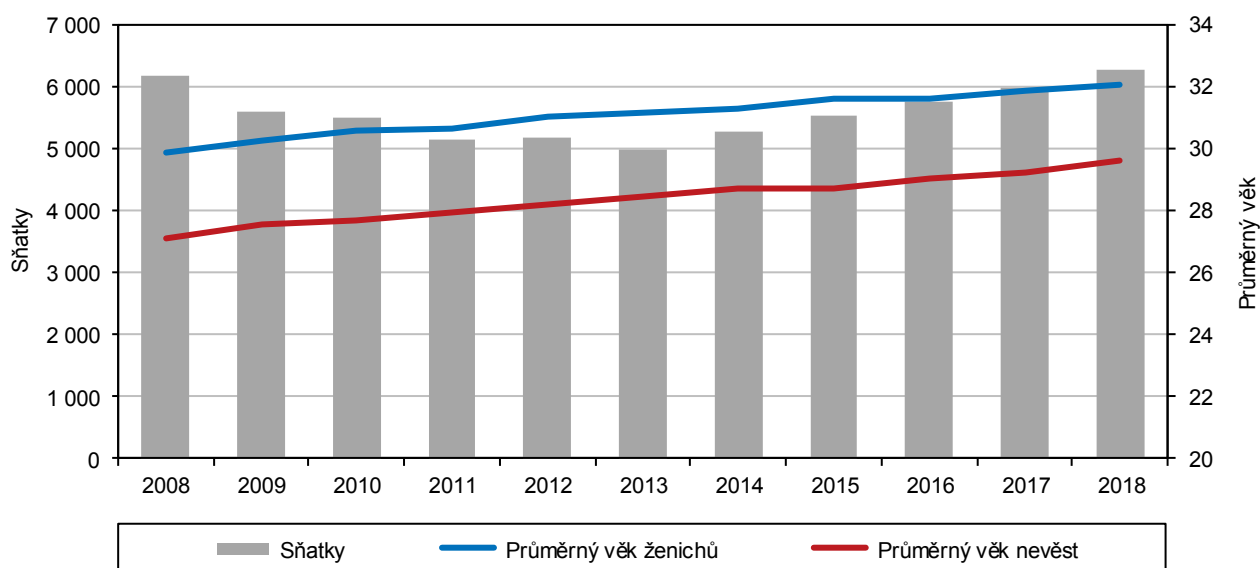
Sňatky, rozvody

V dlouhodobějším pohledu byl v Moravskoslezském kraji zřejmý rostoucí trend celkového počtu sňatků, a to i v přepočtu na tisíc obyvatel. Výjimku tvořil pouze rok 2013, kdy došlo k poklesu uzavřených obřadů. V posledních pěti letech se každoročně počet sňatků zvyšoval až na hodnotu 6 285 uzavřených sňatků v roce 2018.

Sňatky podle pohlaví a věku v Moravskoslezském kraji v roce 2018

Sňatky a průměrný věk snoubenců při prvním sňatku v Moravskoslezském kraji

Průměrný věk ženichů při prvním sňatku se neustále zvyšoval, přičemž se od roku 2011 z úrovně 30,7 let zvýšil na 32,1 let v roce 2018. Obdobně tomu bylo i s věkem žen v době prvního sňatku. V roce 2011 činil průměrný věk nevěsty 28,0 let a v roce 2018 již 29,6 let. Průměrný věk ženicha bez ohledu na pořadí sňatku činil v Moravskoslezském kraji v roce 2018 již 36,3 let a nevěsty 33,6 let. V obou případech se jednalo o pokračování rostoucího trendu věku sezdávaných partnerů. Tento vývoj byl společný všem regionům ČR.

Z 1 741 sňatků mužů ve věkové skupině 40 a více let bylo uzavřeno 125 manželství s ženami mladšími o deset a více let (7,2 %). Ženy ve stejné věkové skupině uzavřely 1 309 manželství, na rozdíl od mužů si však výrazněji mladší partnery braly spíše výjimečně, neboť v Moravskoslezském kraji bylo takovýchto manželství uzavřeno pouze 18 (1,4 %).

Sňatky podle věku snoubenců v roce 2018

	Celkem	v tom nevěsta ve věku							
		do 19 let	20–24 let	25–29 let	30–34 let	35–39 let	40–44 let	45–49 let	50 a více let
Sňatky	6 285	38	755	2 172	1 345	666	457	328	524
v tom ženich ve věku									
do 19 let	6	6	-	-	-	-	-	-	-
20–24 let	363	21	234	91	12	4	-	1	-
25–29 let	1 685	5	361	1 055	197	50	14	3	-
30–34 let	1 585	4	117	724	573	121	34	6	6
35–39 let	905	-	22	200	364	215	73	22	9
40–44 let	593	1	11	67	132	160	140	65	17
45–49 let	379	1	7	22	42	74	106	84	43
50 a více let	769	-	3	13	25	42	90	147	449

Z pohledu rodinného stavu uzavíraly manželství, jak v případě mužů, tak i žen, po celé sledované období nejčastěji dosud svobodné osoby. V roce 2018 bylo v zastoupení svobodných mezi snoubenci 75,8 % mužů a 75,5 % žen. Manželství, do kterých vstupovali oba snoubenci dosud svobodní, bylo uzavřeno 67,0 %. Zároveň se v průběhu sledovaného období snížil podíl již rozvedených osob znovu vstupujících do manželství, a to v případě mužů z 24,7 % v roce 2011 na 23,2 % v roce 2018 a v případě žen z 25,0 % na 23,3 %. Snížil se tak podíl druhých a dalších sňatků na celkovém počtu uzavřených manželství, i když v absolutním vyjádření těchto druhů sňatků v časovém období přibývalo. Zastoupení ovdovělých ve struktuře snoubenců se vyvíjelo bez výraznějších změn.

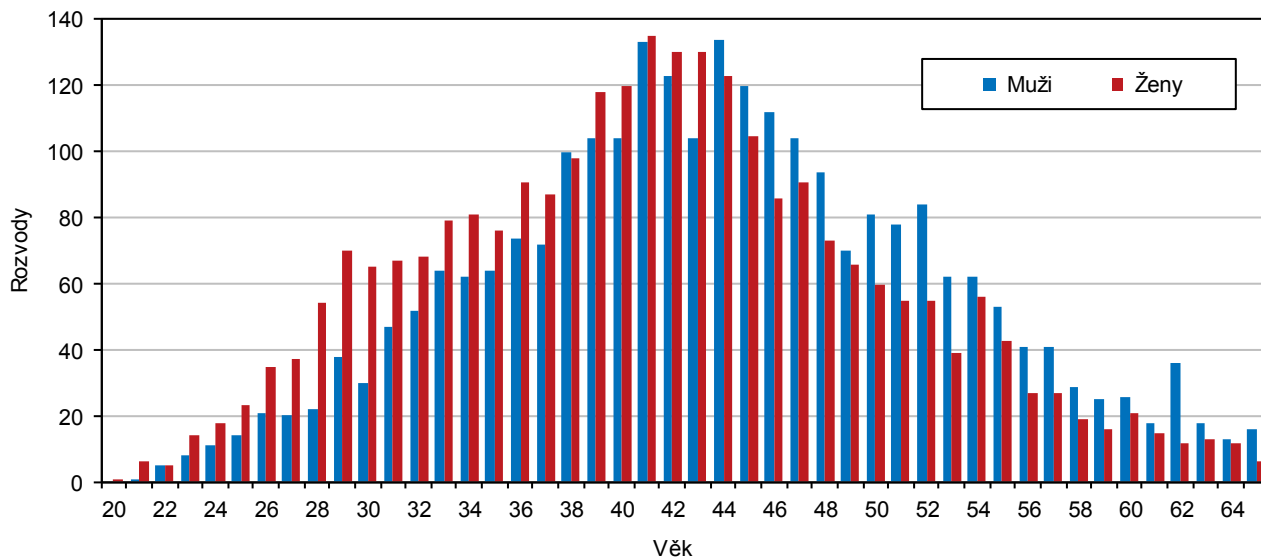
Na manželstvích uzavřených v roce 2018 v Moravskoslezském kraji se podíleli také ženichové i nevěsty cizího státního občanství. V případě ženichů tvořili největší skupinu Slováci (2,0 %), Britové, Poláci a Němci (shodně po 0,4 %). U nevěst převládaly Slovenky (1,7 %), Polky a Ukrajinky (shodně po 0,4 %). Zastoupení příslušníků cizích státních občanství na uzavřených manželstvích v ČR je charakteristické pro všechny kraje, přičemž největší podíl byl tvořen ženichy (2,0 %) a nevěstami (1,9 %) ze Slovenské republiky, následované ženichy (0,5 %) a nevěstami (1,2 %) z Ukrajiny a ženichy z Německa (0,4 %) a nevěstami z Ruska (0,5 %).

První sňatky podle věku ženichů a nevěst

	2002		2006		2010		2014		2018	
	ženich	nevěsta	ženich	nevěsta	ženich	nevěsta	ženich	nevěsta	ženich	nevěsta
Celkem	4 510	4 473	4 459	4 501	4 023	4 075	3 712	4 062	4 763	4 744
v tom ve věku (%)										
do 19 let	1,4	6,9	0,8	3,3	0,3	2,3	0,5	1,4	0,1	0,8
20–24 let	27,9	47,1	14,1	31,3	10,1	25,4	8,9	18,8	7,6	15,7
25–29 let	47,7	37,8	48,6	49,1	39,9	46,8	38,3	47,8	35,0	44,6
30–34 let	15,6	6,3	27,0	13,4	35,4	20,1	32,0	22,2	31,3	25,2
35–39 let	4,6	1,1	5,9	2,0	10,1	3,9	14,2	7,6	15,7	8,9
40 a více let	2,8	0,7	3,6	1,0	4,3	1,5	6,2	2,2	10,2	4,8

Při pohledu na dlouhodobý vývoj sňatků podle bydliště nevěsty v Moravskoslezském kraji lze vysledovat, že od roku 2011 počty sňatků podle bydliště nevěst převyšovaly celkový počet uzavřených sňatků v kraji. Znamená to, že nevěsty z Moravskoslezského kraje se provdávaly i do jiných krajů nebo do zahraničí. Stejná situace se opakovala i v Libereckém, Královéhradeckém, Pardubickém, Zlínském kraji a kraji Vysočina. Ve zbývajících krajích byla situace zcela opačná a počet sňatků podle bydliště nevěsty byl nižší než počet uzavřených manželství v kraji. Rozdíl byl tvořen uzavřenými sňatky nevěst pocházejících z jiných regionů či zahraničí.

Rozvody podle pohlaví a věku v Moravskoslezském kraji v roce 2018

Počty rozvodů z dlouhodobého pohledu zaznamenaly proti roku 2011, kdy bylo v Moravskoslezském kraji ukončeno 3 420 manželství, klesající trend. V roce 2018 bylo v kraji ukončeno 2 666 manželství. Celkem v 1 502 případech se jednalo o manželství s nezletilými dětmi (56,3 %). Z hlediska počtu nezletilých dětí, jejichž rodičů se rozvod dotýkal, je zřejmé, že mnohem častěji než v minulých letech se rozváděla bezdětná manželství. Manželství s třemi a více dětmi se rozváděla nejméně. Tento stav se potvrdil napříč všemi regiony ČR. Jak v případě mužů, tak i žen, výrazně ubylo rozvodů ve věkových skupinách 25–29 let, 30–34 let, 35–39 let a 40–49 let. Ve skupině mužů do 34 let se počty rozvodů v roce 2018 snížily téměř o polovinu proti roku 2011. Ve skupině žen do 34 let klesl tento počet o necelých 41 %. Naopak ve věkových skupinách 50 a více let se počty rozvodů udržovaly na srovnatelné úrovni z roku 2011 nebo začínaly znatelně růst. V případě mužů nebyl tento nárůst natolik viditelný jako v případě žen.

Rozvody podle počtu nezletilých dětí

	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016	2018
Rozvody celkem	4 152	4 393	4 014	3 964	3 596	3 159	3 153	2 925	2 666
v tom podle počtu nezletilých dětí (%)									
0	31,2	34,8	36,8	41,2	41,4	42,5	44,7	42,7	43,7
1	37,9	35,9	36,3	33,2	31,5	30,7	30,6	29,5	29,6
2	27,4	26,4	23,6	22,7	23,9	23,4	21,2	24,7	22,9
3 a více	3,5	2,9	3,3	2,9	3,3	3,4	3,6	3,1	3,8

Délka trvání manželství potvrzuje již zmíněnou skutečnost, že se v současné době nejvíce rozvádějí letitá manželství uzavřená před více než 15 lety. V Moravskoslezském kraji činil tento podíl 47,6 % ze všech rozvedených manželství. Jako další v pořadí se nejvíce rozváděla manželství trvajících od 5 do 9 let (18,9 %), těsně následovaná manželstvími s délkou 10–14 let (17,9 %). V rámci jednotlivých krajů byla situace velice

podobná. Nejvíce byla rozvedena manželství trvající 15 a více let ve Zlínském kraji, kde jejich podíl činil 48,5 % a překračoval republikový průměr o více než 5 p. b.

Rozvody podle délky trvání manželství

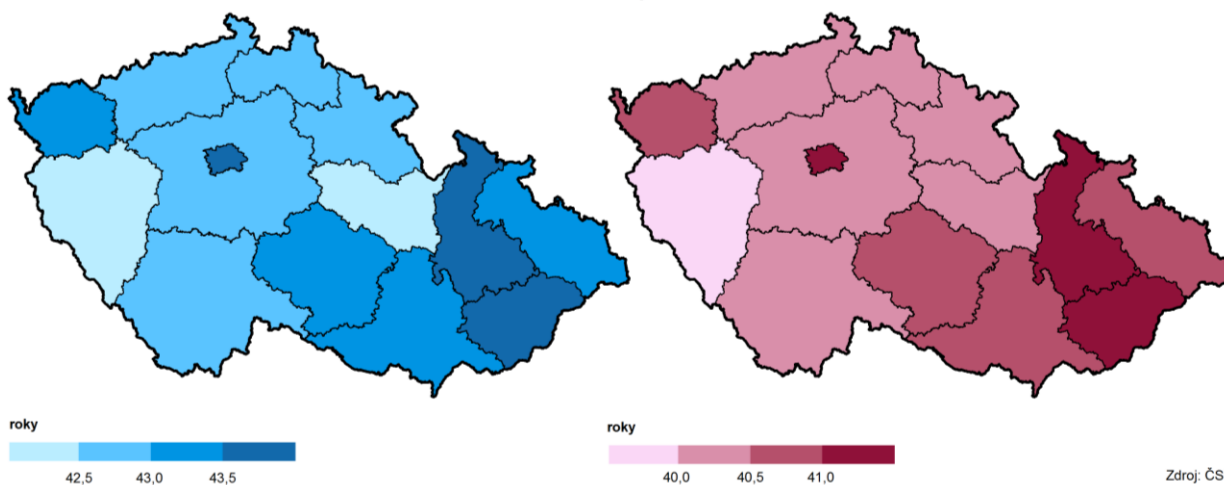
	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016	2018
Rozvody celkem	4 152	4 393	4 014	3 964	3 596	3 159	3 153	2 925	2 666
v tom podle délky trvání manželství (%)									
do 5 let	16,3	15,0	14,7	16,1	17,6	17,4	15,3	15,9	15,7
5–9 let	23,1	22,1	21,4	19,0	18,7	18,4	21,1	21,9	18,9
10–14 let	23,9	21,5	19,4	16,4	16,7	16,2	14,8	15,4	17,9
15 a více let	36,6	41,3	44,5	48,4	47,0	48,0	48,8	46,8	47,6

Mezi podstatné charakteristiky současného demografického vývoje patří i zvyšující se věk rozvádějících párů jak v případě prvního rozvodu, tak v případě rozvodů následujících. V podstatě to tedy znamená, že se manželství buď rozpadá i po relativně dlouhém společném životě, nebo tento fakt odráží skutečnost zvyšujícího se věku vstupu do manželství. V Moravskoslezském kraji věk mužů při prvním rozvodu v roce 2011 dosáhl 41,6 let a žen 38,9 let, ale v roce 2018 to bylo 43,3 let u mužů a 40,9 let u žen. Průměrný věk mužů při jakémkoliv pořadí rozvodu v roce 2018 činil 45,1 let (42,8 let v roce 2011) a žen 42,3 let (40,0 let v roce 2011). Moravskoslezský kraj se svými hodnotami nacházel na stejné či dokonce vyšší úrovni průměrných hodnot za ČR. Obdobný trend bylo možné vysledovat ve všech krajích.

Průměrný věk při prvním rozvodu podle pohlaví a krajů v roce 2018

Muži

Ženy

Zajímavým ukazatelem rozvodovosti je rozvodový index neboli počet rozvodů na 100 sňatků. Nevýhodou tohoto ukazatele však je jeho vztážení na sňatky uzavřené v roce rozvodu. I přesto se počet rozvodů na 100 sňatků při srovnání roku 2011 a 2018 snížil z 66,5 na 42,4. Ve všech krajích ČR převládaly ženy nad muži jakožto navrhovatelky rozvodového řízení. V případě obou pohlaví se nejčastěji jednalo o první rozvod v pořadí. Druhý a další rozvod podstupovali obvykle častěji muži než ženy.

Stěhování, dlouhodobá migrace

Počet případů vnitrokrajského stěhování (migrace mimo hranice obce v rámci kraje) v Moravskoslezském kraji se zvýšil z 19,6 tis. případů v roce 2011 na 20,4 tis. případů v roce 2018, tj. nárůst o 3,8 % i přesto, že během sledovaného období docházelo střídavě k růstu i poklesu této hodnoty. Proti roku 2011 byl největší nárůst vnitrokrajského stěhování v roce 2018 zaznamenán v kraji Středočeském (nárůst o 14,4 %), Jihomoravském (nárůst o 11,6 %) a Zlínském kraji (nárůst o 10,3 %). V Karlovarském a Libereckém kraji došlo naopak ke snížení objemu vnitřního stěhování ve srovnání s rokem 2011 a to o 1,4 %, resp. o 1,3 %.

Na vnitrokrajském stěhování se během sledovaného období více podílely ženy než muži, což bylo typické pro všechny kraje ČR. Ženy měly na objemu vnitřní migrace trvale většinový podíl, který se pohyboval v rozmezí od 53,0 % do 54,1 %. Nelze ale hovořit o nadměrně zvýšené intenzitě migrace žen, neboť jejich vyšší zastoupení mezi migranty zhruba odpovídalo jejich převaze v populaci. Ve sledovaných letech nebyl patrný jednoznačný trend změn podílů mužů a žen. Hodnoty se v jednotlivých letech pohybovaly v nevelkém rozmezí okolo průměru celého období. V posledním roce se podíl žen snížil téměř o 1 %, což souviselo především se zvýšeným zastoupením cizinců, kteří do ČR přicházeli za pracovními příležitostmi, a v případě potřeby byla pro ně změna bydliště naprosto standardní záležitostí.

Vnitrokrajské stěhování lze dále rozdělit na stěhování mezi okresy v rámci kraje a na migraci mezi obcemi v rámci okresu. Stěhování mezi okresy v období od roku 2011 probíhalo nejčastěji mezi okresy Jihomoravského (77,6 tis. případů), Moravskoslezského (68,1 tis. případů) a Středočeského kraje (53,2 tis. případů). Oproti tomu nejmenší počet stěhování mezi okresy byl v rámci kraje Vysočina (9,8 tis. případů), Karlovarského (11,4 tis. případů) a Zlínského kraje (11,9 tis. případů).

Přistěhovalí podle pohlaví, věku a rodinného stavu v roce 2018

	Celkem	z toho podle rodinného stavu (%)			
		svobodní/svobodné	ženatí/vdané	rozvedení/rozvedené	ovdovělí/ovdovělé
Přistěhovalí muži	3 365	60,3	28,7	9,4	1,2
v tom podle věku					
do 29 let	1 647	91,0	8,1	0,5	-
30–39 let	746	47,6	44,9	6,4	0,3
40–49 let	521	24,8	54,3	20,5	-
50–59 let	258	12,0	50,8	34,9	1,9
60–69 let	125	9,6	48,0	36,8	5,6
70 a více let	68	2,9	33,8	26,5	36,8
Přistěhovalé ženy	2 749	57,3	27,5	10,5	4,5
v tom podle věku					
do 29 let	1 432	85,1	14,0	0,8	-
30–39 let	632	42,1	46,7	10,4	0,3
40–49 let	293	20,1	47,8	30,0	1,7
50–59 let	166	12,7	37,3	39,2	10,2
60–69 let	116	2,6	36,2	31,9	29,3
70 a více let	110	6,4	16,4	18,2	59,1

Stěhování mezi obcemi v rámci okresů bylo v období 2011 až 2018 nejčastější ve Středočeském (121,2 tis. případů), Ústeckém (106,4 tis. případů) a Moravskoslezském kraji (93,4 tis. případů). Nejméně početné bylo meziobecní stěhování v rámci okresů v Karlovarském kraji (35,0 tis. případů), Plzeňském kraji (40,4 tis. případů) a na Vysočině (41,3 tis. případů).

Počet přistěhovalých je ve svém základu zcela nezávislý na demografických charakteristikách výchozí populační základny. V roce 2018 se do Moravskoslezského kraje přistěhovalo 6 114 osob, z toho 3 365 mužů a 2 749 žen. Od roku 2011 se počet přistěhovalých průběžně zvyšoval a v posledním roce byl zaznamenán významný nárůst 2 057 přistěhovalých osob. Z ostatních krajů ČR se přistěhovalo 3 553 osob (58,1 % přistěhovalých) a 2 561 osob ze zahraničí (41,9 % přistěhovalých). Mezi přistěhovalými mírně převažovali muži (55,0 %). Nejvíce osob se přistěhovalo do okresu Ostrava-město (4 830 osob), a to i relativně (15,0 osob na 1 000 obyvatel středního stavu). Nejmenší relativní přírůstek byl zaznamenán v okrese Opava, do kterého se přistěhovalo 10,1 osoby na 1 000 obyvatel.

Tento nárůst přistěhovalých musíme posuzovat v souvislosti s dlouhodobým pobytem cizinců. V roce 2018 se do Moravskoslezského kraje přistěhovalo z celkového počtu 6 114 osob 2 561 cizích státních příslušníků. Z nich bylo 1 606 mužů (62,7 %) a 955 žen (37,3 %). Celkově se tak cizinci podíleli na počtu přistěhovalých 41,9 %.

Větší část osob stěhujících se do Moravskoslezského kraje z jiného regionu ČR byla tvořena ženami (50,5 %). Naopak ze zahraničí se většinou stěhovali muži (62,7 %).

Za celé období 2011 až 2018 se nejvíce osob ČR přistěhovalo do Prahy (280,4 tis. osob) a Středočeského kraje (212,9 tis. osob). Tyto dva kraje se na celkovém počtu přistěhovalých podílely téměř z poloviny. S velkým odstupem následovaly kraje Jihomoravský (84,1 tis. osob) a Ústecký (58,3 tis. osob). Naopak nejméně osob se přistěhovalo do Karlovarského (22,9 tis. osob) a Zlínského kraje (27,2 tis. osob). Do hl. města Prahy se přistěhovalo nejvíce osob v každém roce za sledované období. Obdobně Karlovarský kraj měl stabilně nejmenší počet přistěhovalých osob. V relativním vyjádření si nejlépe vedla Praha s 31,1 přistěhovalými osobami na 1 000 obyvatel středního stavu, následovaná Středočeským krajem s 22,8 osobami. Nejhůře za celé období vychází tento ukazatel u Moravskoslezského kraje, kde se na 1 000 obyvatel středního stavu přistěhovalo pouze 5,1 osoby a tím se jako jediný kraj dostal pod celorepublikovou úroveň (5,5 ‰).

Ve stejném roce 2018 se z kraje vystěhovalo 7 439 osob, z toho bylo 3 622 mužů a 3 817 žen. Od roku 2011 se počet vystěhovalých z kraje každoročně zvyšoval až do roku 2018, kdy meziročně počet vystěhovalých poklesl o 622 osob. I tak se v roce 2018 vystěhovalo z kraje o 867 osob více než v roce 2011. Do ostatních krajů se vystěhovalo 6 206 osob (83,4 % vystěhovalých) a 1 233 osob se odstěhovalo do zahraničí (16,6 % vystěhovalých). Mezi vystěhovalými převažovaly ženy (51,3 %). Nejvíce osob se vystěhovalo z okresů Ostrava-město (5 628 osob) a Karviná (3 559 osob). Při přepočtu na 1 000 obyvatel středního stavu se k těmto dvěma okresům přiblížil ještě okres Bruntál.

Vystěhovalí podle pohlaví, věku a rodinného stavu v roce 2018

	Celkem	z toho podle rodinného stavu (%)			
		svobodní/svobodné	ženatí/vdané	rozvedení/rozvedené	ovdovělí/ovdovělé
Vystěhovalí muži	3 622	62,3	27,2	9,3	1,0
v tom podle věku					
do 29 let	1 684	90,3	9,1	0,5	-
30–39 let	967	55,6	39,3	4,7	0,1
40–49 let	485	33,0	44,1	22,7	0,2
50–59 let	263	9,9	46,8	40,7	1,9
60–69 let	142	4,2	52,1	37,3	6,3
70 a více let	81	7,4	50,6	18,5	23,5
Vystěhovalé ženy	3 817	57,0	28,0	10,6	4,2
v tom podle věku					
do 29 let	1 913	83,8	15,3	0,8	0,1
30–39 let	963	47,9	41,7	10,1	0,2
40–49 let	418	22,5	46,2	29,7	1,4
50–59 let	206	4,4	46,1	42,2	7,3
60–69 let	148	3,4	41,9	37,8	15,5
70 a více let	169	2,4	14,2	15,4	68,0

Zatímco u osob stěhujících se do jiného kraje ČR převažovaly ženy (52,3 %), většina osob stěhujících se z Moravskoslezského kraje do zahraničí byli muži (53,8 %).

U vystěhovalých jednoznačně dominovala Praha s 224,9 tis. vystěhovalými osobami ve zkoumaném období, následoval Středočeský kraj se 122,5 tis. osobami, které tento kraj opustili. Koncentrace vystěhovalých v těchto dvou krajích nebyla tak výrazná jako u přistěhovalých a činila 41,6 %. Další kraje s vysokým počtem vystěhovalých byly ještě Jihomoravský (68,2 tis. osob) a Moravskoslezský kraj (60,2 tis. osob). Nejméně osob se vystěhovalo z Karlovarského (28,4 tis. osob), Zlínského (30,5 tis. osob) a Plzeňského kraje (30,6 tis. osob). Z Prahy se každoročně vystěhovalo nejvíce osob a obdobně jako v případě přistěhovalých měl Karlovarský kraj od roku 2014 nejmenší počet vystěhovalých osob. V letech 2011 až 2013 byl vystřídán krajem Zlínským. V relativním vyjádření vycházel nejvyšší počet vystěhovalých osob na 1 000 obyvatel

středního stavu pro hl. město Prahu s 22,6 vystěhovanými osobami na 1 000 obyvatel. Následoval kraj Karlovarský s 12,2 osobami na 1 000 obyvatel. Na nejnižší příčce mezi všemi regiony skončil překvapivě Moravskoslezský kraj s 6,2 osobami na 1 000 obyvatel.

Výsledky sčítání lidu, domů a bytů z roku 2011 potvrdily, že vztah většiny obyvatel Moravskoslezského kraje k místu jejich narození je poměrně silný. Většina obyvatel kraje (51,5 %) žila ve své rodné obci. V ČR to byla necelá polovina (47 %). Vazba mužů k místu svého narození je obecně silnější, než je tomu v případě žen. Mužů-rodáků bylo v kraji sečteno celkem 53,4 %, v případě žen to bylo jen 49,6 %. Větší podíl mužů-rodáků byl zjištěn jen ve Zlínském kraji (56,2 %) a v případě žen vedle již zmíněného Zlínského kraje ještě v Praze (shodně přes 56 %).

Obyvatelstvo podle místa bydliště matky v době narození, pohlaví a věku

Zdroj: SLDB 2011

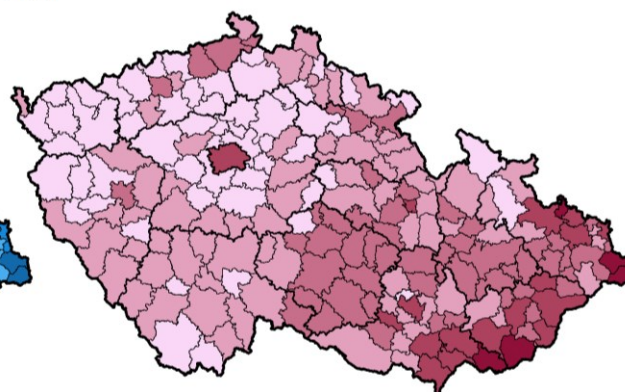
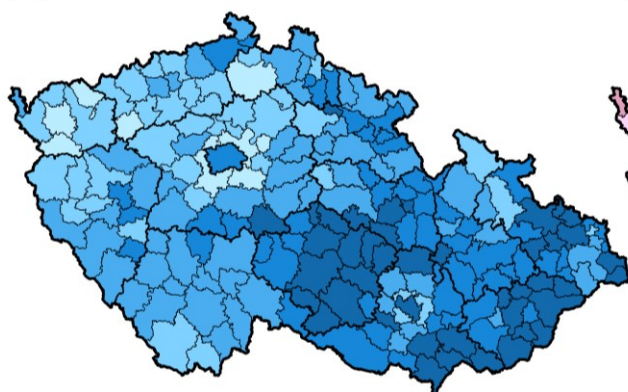
	Muži celkem	z toho věková skupina			Ženy celkem	z toho věková skupina		
		0–14	15–64	65 a více		0–14	15–64	65 a více
Počet obyvatel	586 489	88 778	420 781	74 813	619 345	84 715	418 803	114 143
v tom (%)								
narození v České republice	93,7	99,2	93,9	86,7	94,0	99,3	94,9	87,2
z toho								
v obci bydliště	53,4	83,9	51,5	28,7	49,6	83,8	48,3	29,1
v jiné obci okresu	13,2	7,3	14,5	13,1	14,7	7,2	16,4	14,3
v jiném okrese kraje	11,2	4,8	12,1	13,9	12,9	5,0	13,9	15,0
v jiném kraji	9,1	1,6	8,4	22,1	10,3	1,6	9,3	20,1
narození v zahraničí	6,0	0,7	5,9	13,0	5,8	0,6	5,0	12,6
z toho ve Slovenské republice	4,0	0,2	3,9	9,6	4,0	0,2	3,7	8,2
nezjištěno	0,3	0,1	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,2

Rovněž mladí obyvatelé Moravskoslezského kraje ve věku do 29 let měli (měřeno podílem těch, co v době sčítání nadále bydleli v obci, kde se rovněž narodili) nadprůměrný vztah ke svému rodišti. Zvláště 73,5 % podíl žen-rodáček ve věku do 29 let byl v mezikrajském srovnání nejvyšší. Mužů-rodáků ve věku do 29 let bylo zjištěno 75,1 %. Přitom jen nepatrně vyšší podíl mužů-rodáků ve věku do 29 let byl zaznamenán ve Zlínském kraji a v kraji Vysočina.

Rodáci podle pohlaví a SO ORP podle SLDB 2011 (ze zjištěných hodnot)

Muži

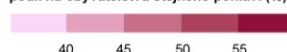
Ženy

podíl na obyvatelstvu stejného pohlaví (%)

podíl na obyvatelstvu stejného pohlaví (%)

Zdroj: ČSÚ

Přírůstky/úbytky obyvatel

Moravskoslezský kraj se dlouhodobě potýká s výrazným každoročním poklesem obyvatelstva a ke konci roku 2018 v kraji bydlelo 1 203,3 tis. osob, z nichž bylo 590,5 tis. mužů a 612,8 tis. žen. Poslední kladná

hodnota přirozeného přírůstku (rozdíl mezi počtem živě narozených a zemřelých ve sledované populaci během určitého období) v Moravskoslezském kraji byla zaznamenána v roce 2008 (+428 osob, tj. 0,5 osoby na 1 000 obyvatel). Úbytek obyvatel přirozenou měnou se v kraji projevoval od roku 2009 jako důsledek především významného poklesu porodnosti. Ve sledovaném období 2011 až 2018 byla maximální hodnota meziročního úbytku zaznamenána v roce 2015 (−1 684 osob, z nichž většinu 52,2 % tvořily ženy, tj. −1,4 osoby na 1 000 obyvatel), nejnižší pak v roce 2016, kdy v kraji zemřelo o 1 081 osob více, než se jich narodilo. S hodnotou přirozeného úbytku −1,0 osoby na 1 000 obyvatel v roce 2018 se Moravskoslezský kraj zařadil na třetí místo mezi kraje s nejvyšším přirozeným úbytkem. Vyšší hodnoty vykazovaly pouze kraje Karlovarský (−2,5 osoby na 1 000 obyvatel) a Ústecký (−1,5 osoby na 1 000 obyvatel). V absolutním vyjádření byla krajská hodnota přirozeného úbytku obyvatel (−1 262 osob, v tom −570 mužů a −692 žen) nejvyšší v celé ČR. Celkově se počet obyvatel kraje od roku 2011 snížil přirozenou měnou o 11 246 osob (o 5 657 mužů a 5 589 žen). Pouze ve dvou okresech Moravskoslezského kraje v roce 2018, v Novém Jičíně (+158 osob) a Frýdku-Místku (+28 osob), dosáhl přirozený přírůstek kladných hodnot. Nejvyšší záporné hodnoty dosáhl okres Ostrava-město (−348 osob).

Počet vystěhovalých z Moravskoslezského kraje převažoval nad počtem přistěhovalých do kraje po celé sledované období. Mluvíme tedy o vzniklém úbytku stěhováním. Zatímco od roku 2011 se úbytek každoročně pohyboval v rozmezí od 2 351 po 3 089 osob, v roce 2018 klesl na 1 325 osob (80,6 % tvořily ženy). Celkově se tak jednalo o nejhorsí poměr mezi vystěhovalými a přistěhovalými v ČR a společně s Olomouckým a Karlovarským krajem šlo o kraje, ve kterých po celé sledované období každoročně docházelo k úbytku obyvatel stěhováním. Úbytek stěhováním byl výrazný především v okresech Karviná (−2,8 osoby na 1 000 obyvatel, 61,1 % tvořily ženy) a Ostrava-město (−2,5 osoby na 1 000 obyvatel, 70,0 % tvořily ženy). Jediným okresem kraje, který vykázal kladný přírůstek obyvatel stěhováním, byl Frýdek-Místek (+473 osob, tj. +2,2 osoby na 1 000 obyvatel, 34,7 % tvořily ženy).

Saldo mezikrajského stěhování bylo za celé období 2011 až 2018 nejvyšší ve Středočeském kraji (+90,5 tis. osob, 50,8 % tvořily ženy) a Praze (+55,4 tis. osob, 52,6 % tvořily ženy). V sedmi krajích se jednalo o záporné saldo s nejvyšší hodnotou v Moravskoslezském kraji (−20,2 tis. osob, 62,0 % tvořily ženy). Vzhledem k tomu, že velikost salda je značně ovlivněna populační velikostí daného kraje, použijeme relativní saldo na 1 000 obyvatel středního stavu. Krajem s nejvyšším relativním saldem v roce 2018 zůstává Středočeský kraj (+11,4 osoby na 1 000 obyvatel) a hl. město Praha (+8,5 osoby na 1 000 obyvatel), zatímco nejnižší úroveň dosáhl Moravskoslezský kraj (−1,1 osoby na 1 000 obyvatel), následovaný Olomouckým krajem (−0,7 osoby na 1 000 obyvatel).

Součtem výsledného migračního salda a salda přirozené měny obyvatelstva dostaneme hodnotu celkového přírůstku nebo úbytku obyvatel. Ke konci roku 2018 činil v Moravskoslezském kraji celkový přírůstek (úbytek) obyvatel −2 587 osob, z nichž většinu tvořily ženy (68 %). V relativním vyjádření se jednalo o −2,1 osoby na 1 000 obyvatel a mezi šesti kraji ČR, ve kterých došlo k celkovému úbytku obyvatel, se jednalo o nejhorsí výsledek. Naopak nejvyšších hodnot celkového přírůstku obyvatel bylo dosaženo ve Středočeském kraji (+16,5 tis. osob, 48,0 % tvořily ženy) a Praze (+14,1 tis. osob, 40,1 % tvořily ženy), a to i v relativním vyjádření (+12,2 osob na 1 000 obyvatel, resp. +10,9 osoby na 1 000 obyvatel). Za celé sledované období, tedy od roku 2011 do roku 2018, vykazoval dlouhodobě nejhorsí celkový přírůstek kraj Moravskoslezský (−31,4 tis. osob, z nichž 57,6 % tvořily ženy) a Karlovarský (−8,9 tis. osob, z nichž 55,2 % tvořily ženy). Nejvyšších hodnot dosáhl celkový přírůstek ve Středočeském kraji (+104,4 tis. osob, 50,2 % tvořily ženy) a v Praze (+74,6 tis. osob, 47,2 % tvořily ženy).

Obyvatelstvo podle SLDB 2011 (rodinný stav, národnost, víra)

K výrazným charakteristikám obyvatelstva patří údaje o rodinném stavu, který je podmíněn především strukturou populace, skladbou pohlaví, úrovní migrace a rovněž i ekonomickým zabezpečením. Struktura obyvatel podle rodinného stavu je u mužů a žen odlišná. Na celkové skladbě obyvatel starších 15 let se v roce 2011 podíleli svobodní muži 44,6 %, ženatí 43,2 %, rozvedení 9,5 % a ovdovělí 2,6 %. V případě žen

byla skladba následující: vdané 40,8 %, svobodné 34,8 %, ovdovělé 12,6 % a rozvedené 11,7 %. Počet ovdovělých žen v populaci vzhledem k jejich vyšší naději dožití byl pětikrát vyšší než počet ovdovělých mužů. Je třeba konstatovat, že rozdíl mezi součtem za jednotlivé kategorie a celkovým počtem jak u mužů i u žen, představuje počet osob s nezjištěným rodinným stavem a také osob s registrovaným partnerstvím. V Moravskoslezském kraji bylo k 26. 3. 2011 registrováno 98 partnerství mužů a 50 partnerství žen starších 18 let. Velmi podobná struktura podle rodinného stavu jako v Moravskoslezském kraji byla i za celou ČR. Zato v některých okresech kraje se struktura obyvatel podle rodinného stavu lišila, např. ve Frýdku-Místku a Opavě, v nichž byl podíl rozvedených žen vyšší než ovdovělých.

Obyvatelstvo podle rodinného stavu, pohlaví a věku

Zdroj: SLDB 2011

	Muži celkem	z toho podle rodinného stavu (%)				Ženy celkem	z toho podle rodinného stavu (%)			
		svobodní	ženatí	rozvedení	ovdovělí		svobodné	vdané	rozvedené	ovdovělé
Celkem	586 489	44,6	43,2	9,5	2,6	619 345	34,8	40,8	11,7	12,6
z toho ve věku										
0–14 let	88 778	100,0	x	x	x	84 715	100,0	x	x	x
15–19 let	36 620	99,8	0,1	0,0	0,0	34 922	99,7	0,2	0,0	0,0
20–24 let	41 164	97,9	1,9	0,1	0,0	39 532	92,9	6,5	0,5	0,0
25–29 let	39 540	81,9	16,5	1,4	0,0	37 605	64,0	32,4	3,4	0,1
30–34 let	46 464	51,5	42,3	6,0	0,1	44 210	32,5	56,8	10,3	0,4
35–39 let	49 256	29,1	57,3	13,2	0,2	48 038	15,6	64,3	19,1	0,9
40–49 let	85 674	14,9	63,3	21,1	0,6	83 108	6,4	65,3	25,6	2,6
50–59 let	82 563	8,8	69,8	19,2	2,1	85 809	3,8	67,1	20,1	9,0
60–69 let	68 399	4,3	77,4	12,6	5,6	82 241	2,4	59,1	14,7	23,7
70–79 let	33 730	2,8	76,4	6,9	13,7	48 250	2,0	37,6	9,1	51,3
80 a více let	12 184	2,3	60,2	4,0	33,4	29 231	2,6	11,6	6,7	79,0

Při porovnání rodinného stavu z hlediska pětiletých věkových skupin nastal zlom u mužů ve věkové kategorii od 30 do 34 let, kde bylo ještě více svobodných než ženatých. V kategorii od 35 do 39 let už tomu bylo obráceně. Změna rodinného stavu nastávala u žen dříve, neboť již ve věkové kategorii od 30 do 34 let bylo více vdaných žen než svobodných.

V roce 2011, kdy proběhlo sčítání lidu, domů a bytů, bylo zjištěno, že v Moravskoslezském kraji žilo ve věku 15–29 let 117,3 tis. mužů, z nichž bylo 93,1 % svobodných, 6,3 % ženatých a 0,5 % již rozvedených. V případě žen, jichž ve stejné věkové skupině žilo v kraji celkem 112,1 tis., bylo jen 85,3 % svobodných, 13,2 % vdaných a 1,4 % rozvedených. To korespondovalo s pozdějším věkem sňatků mužů než žen.

Obyvatelstvo podle národnosti, pohlaví a věku

Zdroj: SLDB 2011

	Muži celkem	z toho věková skupina (%)			Ženy celkem	z toho věková skupina (%)		
		0–14	15–64	65 a více		0–14	15–64	65 a více
Počet obyvatel	586 489	15,1	71,7	12,8	619 345	13,7	67,6	18,4
z toho podle národnosti								
česká	360 943	15,6	70,8	13,4	405 357	13,2	67,4	19,1
moravská	24 796	10,8	74,3	14,7	21 474	12,0	69,3	18,5
polská	12 844	9,2	69,3	21,4	15 294	7,2	61,4	31,2
slovenská	13 065	1,7	70,6	27,5	13 003	1,4	67,2	31,2
slezská	6 639	8,9	80,3	10,7	4 411	11,6	71,6	16,6
vietnamská	1 142	13,7	84,1	0,5	758	16,5	80,7	1,3
maďarská	728	1,2	66,2	32,3	643	1,1	61,9	37,0
německá	630	3,2	54,4	42,2	525	2,5	30,7	66,7
řecká	379	0,8	71,0	28,2	380	1,6	63,9	34,2
romská	370	24,9	72,7	1,6	321	26,8	68,2	4,4
ukrajinská	342	5,3	86,5	7,3	331	5,7	75,8	18,1
ruská	154	8,4	85,7	5,8	330	2,7	77,3	20,0
neuvedeno	145 718	17,2	73,6	8,4	140 239	17,3	68,8	13,4

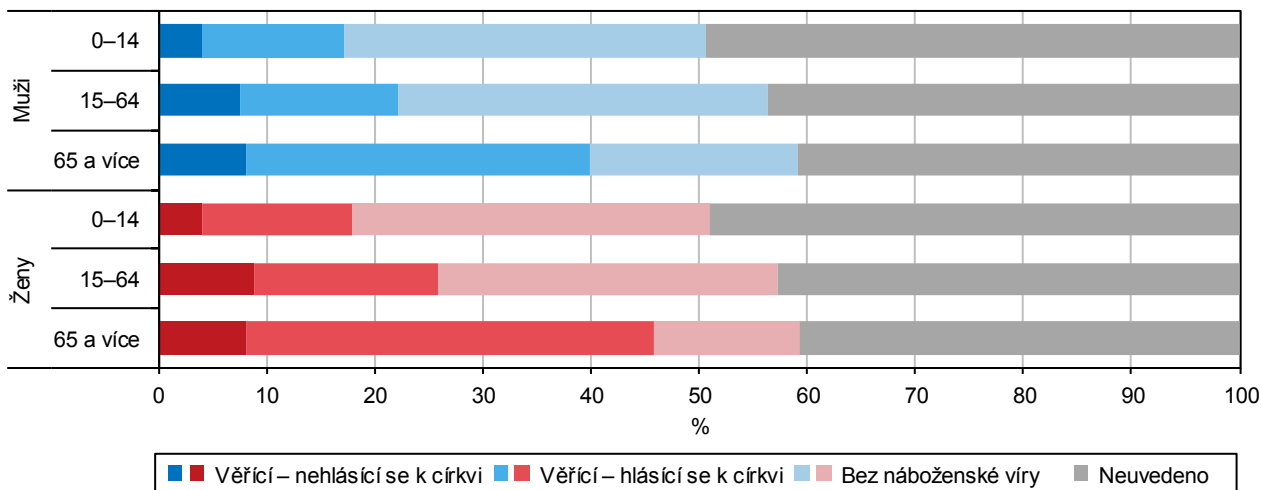

Zjištěné údaje o národnostním složení obyvatelstva byly více než v minulých sčítáních ovlivněny skutečností, že otázka na národnost byla dobrovolná, více než 285 tis. obyvatel Moravskoslezského kraje (23,7 %) využilo možnosti svou národnost neuvést. V ČR to byla plná čtvrtina obyvatel (2,64 mil. obyvatel).

K datu sčítání lidu, domů a bytů z roku 2011 bylo v ČR registrováno 32 církví a náboženských společností. Vývoj struktury obyvatelstva podle náboženského vyznání vykazoval úbytek počtu věřících a kolísavý vývoj počtu osob, které svůj postoj k víře neuvedly. To se promítlo do poklesu absolutních počtů osob hlásících se k tradičním církvím. V roce 2011 platilo, že největšími církvemi zůstaly Církev římskokatolická (1,1 mil. členů), Českobratrská církev evangelická (52 tis. členů) a Církev československá husitská (39 tis. členů).

Obyvatelstvo podle pohlaví, věku a náboženské víry v Moravskoslezském kraji

Zdroj: SLDB 2011

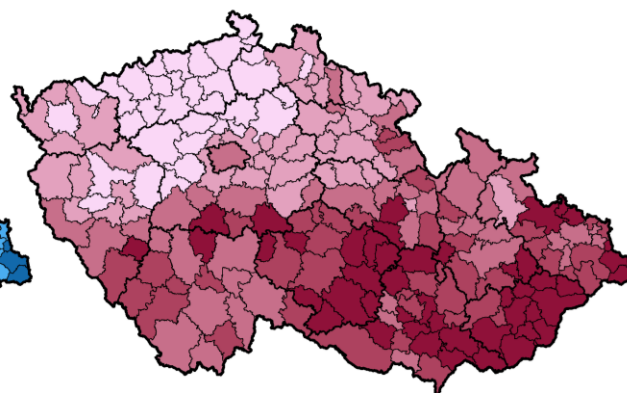
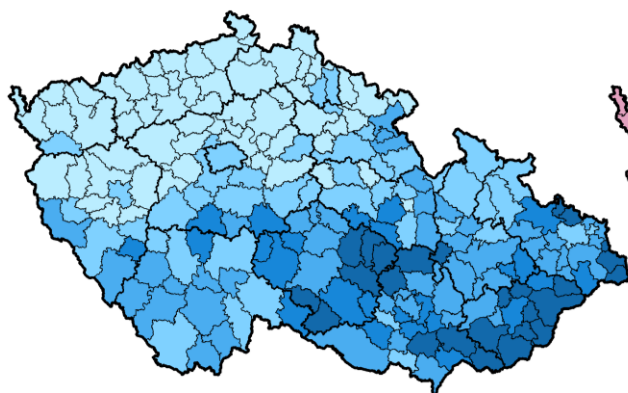
V Moravskoslezském kraji se k náboženské víře při sčítání lidu, domů a bytů 2011 přihlásilo necelých 314 tis. osob, což byla pouze čtvrtina obyvatel kraje (26,0 %), přesto to bylo o 5,2 p. b. více než průměr ČR. Více než 91 tis. osob se přihlásilo k víře bez vazby na církve (věřící – nehlásící se k žádné církvi ani náboženské společnosti). Poměr mezi věřícími hlásícími se ke konkrétní církvi a věřícími bez vazby na církve tak činil v Moravskoslezském kraji cca 2 : 1. Ve Zlínském kraji se tento poměr blížil hodnotě 4 : 1 ve prospěch věřících hlásících se k církvi, zatímco v Ústeckém kraji byl poměr vyrovnaný 1 : 1.

Věřící obyvatelstvo podle pohlaví a SO ORP podle SLDB 2011

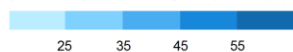
(z osob s uvedeným vztahem k víře)

Muži

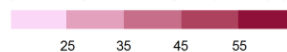
Ženy

podíl na obyvatelstvu stejného pohlaví (%)

podíl na obyvatelstvu stejného pohlaví (%)

Zdroj: ČSÚ

Pro osoby hlásící se k církvi (222,6 tis. obyvatel) byla charakteristická vyšší koncentrace starších věkových skupin. Osoby nad 65 let věku představovaly u těchto věřících 30 % jejich počtu. Platilo to zejména pro největší tradiční církve, jakými byly Církev římskokatolická, Českobratrská církev evangelická a Církev československá husitská. V případě osob věřících, ale nehlásících se k církvi, tvořili starší lidé 17 %.

Ve skupině věřících vždy převažovaly ženy, přičemž jejich převaha byla výraznější než jejich podíl v populaci, který činil 51 %. V případě věřících s vazbou na církev se jednalo o 56% zastoupení a u věřících bez vazby na církev ženy tvořily 55 %.

Vysoký podíl osob bez vyznání byl zaznamenán v krajích Ústeckém (44,2 %), Libereckém (42,5 %) a Karlovarském (39,8 %), což je dáno historickými událostmi, které proběhly po období druhé světové války v příhraničních oblastech. Ve stejných krajích nalezneme nejnižší zastoupení věřících. V Ústeckém kraji se za věřící prohlásila pouze jedna desetina všech obyvatel kraje, přičemž jen polovinu z nich tvořili věřící – hlásící se ke konkrétní církvi či náboženské společnosti. V případě Karlovarského a Libereckého kraje věřící představovali necelých 13 % obyvatel. I v těchto krajích však platilo, že ženy věřily více než muži.

Relativně nejvyšší počty věřících žily v moravských krajích. První místo zaujal Zlínský kraj, kde věřící představovali 37 % populace, následoval jej Kraj Vysočina a Jihomoravský kraj, kde podíl věřících dosáhl cca 29 % ze všech obyvatel. Zastoupení věřících žen na celkovém počtu věřících v těchto krajích se pohybovalo mezi 54 % a 56 %.

Projekce obyvatelstva do roku 2050

Ze zpracované projekce vývoje obyvatelstva Moravskoslezského kraje do roku 2050 vyplývá, že pokles obyvatel kraje se nezastaví a jestliže se v roce 2030 očekává 1 130,3 tis. obyvatel kraje, tak právě v roce 2050 by se měl počet obyvatel kraje snížit pod 1 milion – konkrétně 986,0 tis. obyvatel.

Zatímco podíl předproduktivní (0–14 let) a produktivní (15–64 let) složky obyvatelstva se má podle takto zpracované projekce neustále snižovat z úrovně 14,7 % v roce 2020 na 12,1 % v roce 2050, resp. z 64,9 % v roce 2020 na 55,1 % v roce 2050, podíl seniorské složky (65 a více let) by měl vzrůst z 20,3 % v roce 2020 na 32,8 % v roce 2050. Zastoupení žen v jednotlivých složkách obyvatelstva by mělo být do roku 2050 zachováno jako doposud, tudíž v předproduktivní a produktivní složce obyvatelstva by stále měli převažovat muži a v seniorské složce ženy.

Takto projektované počty obyvatel kraje v její věkové struktuře se pochopitelně odrazí i na hodnotách a vývoji indexu stáří a průměrného věku obyvatel kraje. Předpokládaný vývoj indexu stáří v roce 2050 má dosáhnout hodnoty 270, což odpovídá téměř dvojnásobku hodnoty z roku 2020. Průměrný věk obyvatel Moravskoslezského kraje by měl narůst z předpokládaných 43,2 let v roce 2020 na 49,5 let v roce 2050.

Dne 28. listopadu 2019 bude publikována nová projekce obyvatelstva podle krajů až do roku 2070.

